5721 COTTAGE GROVE AVE.
CHICAGO 37, ILL.
GRATIS

MIDWEST INTER-LIBRARY CENTER CHICAGO

DRAUGAS
Leidžia Lietuvių Katalikų Spaudos Draugija
2334 So. Oakley Ave., Chicago 8, Illinois
Telephone — Virginia 7-6640-41
Vienintėlis tautinės ir tikybinės minties lietuvių dienraštis pasaulyje

DRAUGAS

THE LITHUANIAN DAILY FRIEND

DRAUGAS
The Lithuanian Daily Friend
Published by the Lithuanian Catholic Press Society
2334 So. Oakley Ave., Chicago 8, Illinois
Telephone — Virginia 7-6640-41
The most influential Lithuanian Daily in America

No. 264 | Kaina 5 centai | CHICAGO, ILLINOIS, PIRMADIENIS LAPKR. (NOV.) 10, 1952 | Price 5 cents | VOL. XXXVI

Svarsto opų Kašmiro klausimą

SALOMĖJA NARKĖLIŪNAITĖ
Mūsų speciali korespondentė Jungtinėse Tautose

JUNGTINĖS TAUTOS. — Beveik penkerius metus užtrukęs Pakistano ir Indijos ginčas dėl Kašmiro vėl iškilo Saugumo Taryboje, kuri pereitą ketvirtadienį buvo tam specialiai susirinkusi. Paskutiniame savo posėdyje spalio 10 d. ji buvo išklausiusi JT atstovo pranešimo apie nesėkmingą jo veiklą, norint tas dvi valstybes sutaikyti, o dabar buvo jai patiekta britų - amerikiečių rezoliucija.

Posėdyje, kuris prasidėjo tradiciniu susikirtimu tarp sovietų ir tautinės Kinijos atstovų, kai dr. Tsiang perėmė pirmininkavimą lapkričio mėn., britas ragino Pakistaną ir Indiją pradėti pasitarimus JT būstinėje New Yorke.

Pasiūlyta jiems susitarti galutinai dėl kariuomenės, turėsiančios pasilikti kiekvienoje pusėje, pradėjus nusiginklavimą ir per plebiscitą, kuriuo metu Kašmiro gyventojams bus garantuota teisė laisvai apsispręsti katrai šaliai priklausyti. Britų-amerikiečių rezoliucijoje Pakistano pusei numatoma nuo 3—6 tūkst., o Indijai — nuo 12—18 tūkst. kariuomenės.

Pakistano ir Indijos atstovams duodama 30 dienų laiko, kad būtų aptarti visi reikalai ir pranešta Saugumo Tarybai. Ir, kai tik bus susitarta dėl kariuomenės dydžio, valstybių atstovai ir kariuomenės ekspertai parengs smulkią veikimo programą, o paskui bus prieita ir prie Plebiscito Įstaigos darbo.

Sir Gladwyn Jebb, išdėstęs šį planą, pareiškė viltį, jog galutinio susitarimo pervedimas į plebiscito darbą nesudarys didelių problemų, nes Indija savo rinkimais tik ką įrodė pasauliui, jog ji šitai gali padaryti ir su Kašmiru.

Kadangi kitų kalbėtojų nebuvo, tai Saugumo Taryba išsiskirstė, ir gal būt susirinks dar šios savaitės bėgyje. Bendrai paėmus, reikalas, atrodo, bus imamas karštai, nes padėtis įtempta ir kiekvieną dieną gresia naują karu, ties demarkacine linija veidu į veidą stovint dviem ginkluotom ir bet kuriuo metu šauti pasirengusiom armijom.

Kas tas Kašmiras?

Daugiau kaip 40 metų už savo laisvę kovojusios ir 1947 m. ją iš britų gavusios, Indija ir Pakistanas dėl Kašmiro susiginčijo, kai tais pat metais Kašmiro maharadžas Hindu Rajah mėgino prisijungti prie Indijos. Kadangi Kašmiro gyventojai daugiausia mahometonys, tai Patha no tautelės iš Pakistano tuojau pat užpuolė kraštą, nenorėdamos jo perleisti Indijai. Netrukus tarp Indijos ir Pakistano užvirė kova ir truko apie metus, ligi Jungtinėms Tautoms pavyko sudaryti paliaubas. Jau nuo 1948 m. JT rūpinamasi besiginčijančiuosius suvesti prie bendro susitarimo, kad plebiscito keliu patys gyventojai pasisakytų, kur jie nori priklausyti.

Indija nori išlošti laiką

Abidvi pusės buvo susitarusios dėl plebiscito, bet esama esminių skirtumų: Pakistanas nori, kad tas plebiscitas būtų pravestas skubiai, tuojau pat, o Indija reikalą vilkina. Dar daugiau, jos ministeris pirm. Nehru laiko, kad maharadžos Rajah įsijungimas į Indiją buvo legalus ir kad tas plebiscitas tik tai turėtų ir patvirtinti. Todėl, kai buvo tariamasi, jog plebiscito metu turėtų būti iš Kašmiro atitrauktos abiejų šalių kariuomenės, jis reikalavo, kad pasitrauktų tik Pakistano kariuomenė, kaip nelegaliai tenai esanti.

Tuo tarpu daugelis užsienio stebėtojų mano, kad Nehru delsia tik todėl, jog nori laimėti laiko, kad galėtų savo pusėn pakreipti vietos lyderius ir po to jau būti tikras, jog bus nubalsuota Indijai palankia prasme.

Indijos „veto"

Jau aštuoniolika mėnesių, kaip JT paskirtasis taikintojas dr. Graham darbuojasi ir nieko nelaimi. Pakistanas šaukia, kad laikas veikia jo nenaudai, kai tuo tarpu Indijos dalyje šeikas Abdulas pelnosi žmonių palankumą savo socialinėmis reformomis.

Nehru savo trumpu „veto" atmetė JT komisijos arbitrų pasiūlymą 1949 m. rugp. m., nors jis buvo patvirtintas prez. Trumano ir Attlee ir priimtas Pakistano. Tų pačių metų gale jis atmetė gen. McNaughton pasiūlymą. 1950 m. liepos mėn. jis nesutiko nė su Sir Owen Dixono planu, kai Pakistanas jau buvo pasirengęs diskutuoti. Nehru nesutiko pagaliau nė su 1951 m. sausio mėn. trejopu Londone įvykusios britų Commonwealth min. pirmininkų konferencijos planu, nei pagaliau jis sutinka dabar su JT taikintoju dr. Graham.

Dr. Graham paskutiniu metu Ženevoje, o dabar čia stengiasi tą Gordijaus mazgą išrišti, kad galų gale būtų susitarta dėl oku pacinių kariuomenių dydžio. Indija savo nenorą mažinti kariuomenę teisina dar ir tuo, jog, girdi, kai tik ji savo kariuomenę iš Kašmiro atitrauks, tai Kašmirą užpuls Pakistanas.

Dviem besiginčijant — trečias laimi

Ta jo baimė praktiškai neturi jokio pagrindo, jei reikalas bus tvarkomas Jungtinėms Tautoms vadovaujant. Bet Indija dar gali ilgai spirtis, o tuo tarpu kova už laisvę tebevyksta Kašmire, tame šimtmečius metų buvusiame indo - islamo kultūros lopšyje.

Jeigu Saugumo Tarybai nepavyks to reikalo išspręsti, prisibijoma, jog kova tarp Pakistano ir Indijos vėl užvirs ir niekam kitam neatneš naudos, kaip tik komunistams.

Pakistano platinamoje JT delegatams medžiagoje kaip tik ir nurodoma jog, dviem besiginčijant, gali laimėti trečias, o tas trečias — tai Maskva. Pakistanas tarp kitko atkreipia dėmesį, jog premjeras Nehru, matyti, turįs nesveikas akis: žiūrėdamas per erdvę, kuri skiria Indiją nuo Amerikos, jis mato, kad JAV ginklavimasis gresia pasaulio taikai. Bet, esą, jis nemato sovietų grūmojimų prie savo trobos slenksčio, nei pagaliau jis nemato nė tos grėsmės, kurią sudaro pati Indija. Esą, Nehru skaičiuoja, kiek JAV ko išleidžia ginklavimuisi, bet jis pats nemato, jog sovietai kėsinasi į jo Indiją iš oro ir iš vidaus.

● *Unesco apskaičiavo,* kad daugiau negu pusė pasaulio žmonių nemoka nė skaityti nė rašyti. Ši padėtis esanti pavojinga pasaulio taikai ir saugumui.

● *Anglijos žydai* įteikė užsienio reikalų ministerijai protestą dėl rodomo palankumo vadinamiems vokiečių karo nusikaltėliams.

Trumano bendradarbiai tarėsi apie pareigų perdavimą savo įpėdiniams. Iš kairės į dešinę: paštų viršininkas Jesse Donaldson, žemės ūkio sekretorius Brannan, vidaus reikalų sekretorius Chapman ir teisingumo sekretorius McGranery. Visi tikisi grįžti į savo vietas po 4 metų (INS)

Aptarė sprendimą Korėjos byloje

Vakar posėdžiavo trys vakarų didieji, — Achesonui rūpėjo Korėja, prancūzui Tunisas ir Marokas

NEW YORK, lapkr. 10. — JAV, D. Britanijos ir Prancūzijos užsienio reikalų ministrai vakar ir užvakar ilgai tarėsi visais svarbesniais Jungtinių Tautų dienotvarkėje esančiais klausimais.

Svarbiausias klausimas, žinoma, yra Korėjos paliaubų klausimas, nes visos trys didžiosios vakarų valstybės turi surasti bendrą kalbą ir pasitelkti kitas valstybes jai paremti. Tą bendrą kalbą turės padėti surasti ir gen. Eisenhoweris, nes niekas dabar negalės paremti JAV delegacijos nuomonės, jei nebus tikras, kad po sausio 20 d. jos nebus atsisakyta.

Britų Edenas atvykęs pareiškė, kad šiuo metu svarbus tik Korėjos klausimas ir jam spręsti jis čia atsirado keliom dienom. Dar neaišku, ar jis matysis su gen. Eisenhoweriu, pas kurį jį gali nuvesti du reikalai: Ike kelionė Korėjon ir Churchilio kelionė Washingtonan po Ike inauguracijos. Iš Churchilio -Eisenhowerio telegramų po Eisenhowerio laimėjimo aišku, kad Churchilis siekia tokių santykių, kokius turėjo su velioniu Rooseveltu ir kad Eisenhoweris tokios perspektyvos nesibaido.

Prancūzijos Schumanui ne tiek rūpi Korėja, kiek Marokas ir Tunisas. Tuo reikalu jis atskirai tarėsi su D. Achesonu, bandydamas įtikinti, kad JAV be reikalo remia arabų skundų svarstymą Jungtinėse Tautose. Gal konservatyviškesnė Eisenhowerio administracija Prancūzijai tuo reikalu ir bus palankesnė.

Mirė Izraelio pirmas prezidentas

JERUZALĖ, lapkr. 10. —Čia po ilgos ligos mirė pirmasis žydu valstybės prezidentas Chaimas Weizmanas, sulaukęs 78 m. Jis ne tik pirmasis naujai atkurtos valstybės prezidentas, bet ir svarbiausias žydų židinio Palestinoje propagatorius.

Chaim Weizmann

Izraelio tėvas gimė 1874 m. Rusijoje netoli Pinsko. Mokėsi Rusijoje ir Vokietijoje, profesoriavo Šveicarijoje ir 1904 m. persikėlė Anglijon, kurios piliečiu tapo ir kuriai labai pasidarbavo per I pasaulio karą savo išradimu, nes Weizmanas buvo ne tik svarbiausias pasaulio žydų politikas-valstybininkas, bet ir žymus chemikas mokslininkas.

Sionizmo vadas profesoriavo Manchesterio universitete, kai 1916 m. pritrūko anglam acetono sprogstamom medžiagom gaminti. Dr. Weizman surado būdą sintetiniam acetonui pagaminti. Teigiama, kad to meto D. Britanijos ministras pirmininkas Lloyd George paklausęs Weizmaną, ką jis norėtų gauti už savo patarnavimus, ir gavęs atsakymą, kad norėtų žydų židinio Palestinoje. Taip ir atsiradusi 1917 m. garsioji Balfouro deklaracija, kuria britai pažadėjo remti „žydų židinio" Palestinoje idėją.

Korėjos fronte

SEOULAS, lapkr. 10. — Vakar Korėjos frontas buvo ramus, išskyrus didesnį pėstininkų susirėmimą prie vienos kalvos, kurią kinai norėjo iš pasalų paimti.

Didžioji artilerijos dvikova prie Kumhwa irgi nurimo, šeštadienį sąjungininkams pašaudžius po 1000 šūvių per valandą. Bent pusė priešo pabūklų, tikima, yra sunaikinta, o kiti nutilo nebenorėdami pasirodyti kur esą.

Aviacija, dangui pagiedrėjus ryšium su prasidėjusiu šalčiu, labai stipriai apmėtė bombomis tris kariuomenės ir karo medžiagų sutelkimo centrus.

Sąjungininkų kariuomenė jau sulindo į žiemos uniformas — vyrai fronte turi specialius šiltus batus, kuriuos pereitais metais turėjo tik marinai. Kojų nušalimų šiemet nebesitikima.

Pakeitė nuomonę

SANTIAGO, lapkr. 10. — Naujoji Chili vyriausybė atsisakė senosios vyriausybės planų nusavinti amerikiečių kapitalu kontroliuojamą vario pramonę. Naujojo prezidento buv. diktatoriaus inauguracijoje dalyvavo speciali JAV delegacija, kuriai pirmininkavo Mrs. E. Roosevelt.

Ištirs kodėl nuslėpė Katyną

WASHINGTON, lapkr. 10. — Šiandie Katyno žudynes tirianti kongreso komisija atnaujina liudininkų apklausinėjimą ir rengiasi užbaigti savo darbų apžvalgą ir suformuluoti pasiūlymus.

Komisija jau priėjo išvados, kad lenkų karininkus ir civilius Katyno miške prie Smolensko iššaudė ne vokiečių naciai, bet Sov. Rusijos NKVD. Dabar komisija dar nori nustatyti, kodėl tie dalykai buvo nuslėpti Nuernbergo teisme ir t.t. Liudyti pakviesta daug svarbių buvusių augštų pareigūnų.

Stevenson domėsis partija ir politika

SPRINGFIELD, lapkr. 10. — 26½ miliono balsų surinkęs pralaimėjęs demokratų prezidentinis kandidatas gub. Stevenson prez. Trumano ir kitų raginamas nesitraukti iš politikos ir vesti demokratų partiją į pergalę 1956 m. Taip, atrodo, ir bus, nes po pasitarimo su partijos pirmininku ir savo kampanijos vedėju gub. Stevenson pareiškė, kad demokratų partija stipriai reikšis krašto politiniame gyvenime ir jis pats dažnai pasakys tautai savo nuomones užsienio ir vidaus politikos klausimais.

MacArthuro balsai

WASHINGTON, lapkr. 8. — Gen. MacArthuro vardas buvo įrašytas keliose valstybėse ir jis gavo kiek balsų, tik visi nukreipė dėmesį į gen. Eisenhowerį ir pamiršo Pacifiko herojų.

Privačiai jo gautais balsais niekas nesidomėjo, tik oficialūs skaitytojai juos užrekorduos. Dabar jau žinomi daviniai yra šie: Arkansas 169 balsai, Texas — 3,502, Washington — 5,479. Missouri, N. Dakota, California, Tennessee ir N. Mexico dar neskaityti.

Pats gen. MacArthuras nieko oficialiai nedarė savo kandidatūrai propaguoti, nes karštai rėmė sen. Tafto kandidatūrą. Šiam pralaimėjus konvencijoje, tuojau paėmė privačią tarnybą, nes nebebuvo vilties tikėtis garbingos valstybinės tarnybos Eisenhoweriui ar Stevensonui laimint.

Kalendorius

Lapkričio 10 d.: **Šv. Andrius iš Avelino.** Senovės: Vaišvilgas ir Geliuota.

Lapkričio 11 d.: **Šv. Martynas, vyskupas.** Pirmojo pasaulio karo paliaubų diena.

Ike rengia pasitarimą su Trumanu

Jieško ryšininkų ir kabineto narių. — Duotinas sprendimas Korėjos reikalu

WASHINGTON, lapkr. 10. — Prez. Trumanui raginant prezidentas-elektas Eisenhoweris sutiko siųsti savo atstovus į svarbiausius departamentus, bet paneigė gandus, kad dalinsis atsakomybe su dabartine administracija darant svarbesnius sprendimus.

Paskirti jo atstovai tik rinks jam žinias ir pareikš jo esmenines nuomones, bet jos prez. Trumanui neprivalomos, kadangi Eisenhoweris iki priesaikos padarymo neturi jokių teisių kištis į valstybės reikalų tvarkymą.

Kadangi pats prez. Trumanas pasiūlė bendradarbiavimą per ryšininkus, tai netenka abejoti, kad pereinamajame laikotarpyje jis nedarys jokių svarbesnių sprendimų nesužinojęs Eisenhowerio nuomonės. Pabrėžtina, kad nė vienas baigiąs kadenciją JAV prezidentas nėra pasiūlęs savo įpėdiniui tokios privilegijos.

Prezidento-elekto ryšininkai bus paskirti šią savaitę, o Eisenhowerio-Trumano konferencija Washingtone įvyks lapkričio 17 d. Šiuo metu Eisenhoweris veda plačius pasitarimus su savo patikėtiniais trimis klausimais: ką paskirti ryšininkais pereinamuoju laikotarpiu, ką parinkti į kabinetą ir kiek bendrauti su prez. Trumanu iki inauguracijos dienos.

Svarbiausias klausimas, bet sunkiausiai sprendžiamas, yra Korėja. Jungtinėse Tautose yra tuo reikalu JAV delegacijos rezoliucija, siūlanti būsimą politinę kryptį. Visi draugai prieš balsuodami nori žinoti, ar toje rezoliucijoje išreikštai politinei linijai pritaria ir Eisenhoweris. Tik po prezidento rinkimų atvyko į JT posėdžius ir Anglijos bei Prancūzijos užsienių reikalų ministrai, nes tik dabar galima tartis ką toliau daryti Korėjoje. Ar Eisenhoweris norės tuo reikalu angažuotis prieš savo numatytą kelionę Korėjon, niekas nedrįsta tvirtinti ir tas klausimas paaiškės, turbūt, tik po Eisenhowerio-Trumano susitikimo. Sakoma, kad prez. Trumanas pasiūlęs Eisenhoweriui tiek ilgai nelaukti, nes trukdosi JT darbai.

Yra gandų, kad bendradarbiavimui užsienio politikos srityje siūlomi du keliai: pasitraukia tuojau Acheson ir prez. Trumanas laikinai jo vieton skiria Foster Dulles; antra, Acheson lieka iki galo, bet Foster Dulles skiriamas delegacijos Jungtinėse Tautose vyriausiu patarėju, iš anksto žinant, kad jis atstovaus naujosios administracijos pažiūras.

Greičiausiai bus pasirinktas antrasis kelias ir ryšininku bus paskirtas Foster Dulles. Ar jis bus ir naujasis valstybės sekretorius, tebėra tik spėliojimas. Kiti du kandidatai yra dar gub. Dewey ir buv. Marshalo plano administratorius Paul Hoffman. Visi trys esą nepriimtini sen. Taftui, kurio pasimatymas su Eisenhoweriu numatytas šią savaitę.

Teroras Kenijoje bus palaužtas

NAIROBI, lapkr. 9. — Britų kolonijų ministeris po ilgų konferencijų su Kenijos kolonijos pareigūnais ir čiabūvių giminių vadais pareiškė, kad Mau Mau organizacijos teroristinė veikla greit bus sutramdyta ir gyvento jai paliuosuoti nuo baimės. Čia esą vietos baltiesiems, juodiesiems ir mažiau juodiems gyventi taikoje ir gerovėje. Čiabūvių policija anglų vadovybėje pasirodė geriausia kovotoja su Mau Mau teroru. Sudarinėjami planai tai raganių organizacijai sunaikinti.

Sionistai gauna išimtinų teisių

JERUZALĖ, lapkr. 9. — Izraelio parlamentas paprašytas pritarti įstatymui, suteikiančiam pasaulio sionistų organizacijai išimtiną teisę koordinuoti veikimą visų žydų organizacijų, besirūpinančių Izraelio valstybės stiprinimu ir imigrantų įkurdinimu. Toji teisė suteikiama sionistams todėl, kad ji buvo vienintelė žydų organizacija, kovojusi už žydų valstybės įkūrimą.

Pagerėjo nuotaikos

LONDON, lapkr. 9. — Ir Churchilio vyriausybė turėjo rinkimus, iš kurių daro išvadą, jog jos pagrindai sustiprėjo po susišlubavimo per savivaldybių rinkimus. Renkant naują parlamento atstovą vietoj mirusio, konservatorius gavo daug didesnę daugumą, negu ten buvo gauta 1951 m. parlamentą renkant.

● *Komunistinės Kinijos* delegacija atvyko į Maskvą tartis dėl 1953 m. prekybos.

Oras Chicagoje

Giedra, bet šaltoka. Temperatūra pakilsianti tik iki 44 laipsnių.

Saulė teka 6:32, leidžiasi 4:35.

VĖLIAUSIŲ ŽINIŲ SANTRAUKA

— Vakar Kalifornijoje mirė plieno darbininkų unijos ir CIO pirmininkas P. Murray, sulaukęs 66 metų amžiaus. Gimęs jis yra Anglijoje, atvykęs Amerikon šio šimtmečio pradžioje.

— Prancūzams Indokinijoje pasisekė nukirsti priešui vieną kelią, kuriuo gaunama pagelba iš Kinijos. Manoma, kad priešas panorės kariauti prie Juodosios upės, ko, atrodo, labai nori prancūzų karinė vadovybė.

— Eisenhoweris vakar tarėsi su sen. Milikin, respublikonų finansiniu žinovu. Manoma, kad Milikin gaus pareigą rūpintis biudžeto projekto sudarymu. Išvyko vakar pas Eisenhower ir rinkimus pralaimėjęs sen. Lodge, kuris greičiausiai eis į krašto apsaugos departamentą.

— Vienas Kalifornijos laikraštis skelbia, kad vandenilio bomba Eniwetok salyne tikrai buvo susprogdinta, tačiau Atominės Energijos komisija nenori gando nė patvirtinti nė paneigti. Laikraštis sakosi žinią gavęs iš sprogdinimą stebėjusio asmens laiško.

— Jau pasigirdo daug balsų, kad gen. Eisenhoweris nevyktų pats į Korėją, bet pasiųstų ten savo atstovą, jei esamų žinių jam nepakanka drąsesniems sprendimams padaryti.

ŪKININKŲ DĖMESIUI

ORO KEITIMOSI PAVOJUS GYVULIŲ SVEIKATAI

Dr. A. Valiuškis, Middlebury, Ind.

Eilėje šiltų saulėtų rudens dienų vis dažniau pradeda rodyti savo rūstoką veidą artėjantis šaltesnis metų laikotarpis. Gyvulių augintojai bei jų savininkai turėtų į tai atkreipti dėmesį, kad apsaugotų savo gyvulius nuo persišaldymo. Kada gyvuliai pripranta prie šaltesnio oro sąlygų, tada ir didesni šalčiai nebėra tiek pavojingi, kaip pradžioje nežymus, bet staigus atvėsimas, kuris, nesenai šiltuose saulutės spinduliuose pievoje besiganiusį veršelį, labai greitai pakerta. Dar blogiau kai šaltas lietus užklumpa gyvulius, ypač jauniklius, vėjuotą naktį lauke. Nors tai nėra tiesioginė infekcija, bet persišaldžius organizmas praranda atsparumą. Tada kaikurios buvusios nepavojingos bakterijos pradeda gyvulio organizme ardomąjį darbą arba parengia palankią dirvą apsikrėtimui. Persišaldžius organizme lengviau pasireiškia ir įvairios kitos ligos, nes organizmo "gynėjams" (tam tikros celės) išskubėjus pavojaus vieton, kitoje kūno dalyje bakterijos gali lengvai veistis ir iššaukti ligą.

Dažnai net nepagalvojame kaip pavojingos yra oro keitimosi sąlygos gyvuliams. Daugelio susirgimų būtų galima išvengti, parodžius toje srityje daugiau rūpestingumo. Tada išvengtume didelių nuostolių, o taip pat ir bereikalingo gyvulių kankinimo.

Jautriausia vieta persišaldymui gyvulio organizme yra kvėpavimo organai, ypač jaunų gyvulių. Todėl pirmiausiai ir įvyksta kvėpavimo takų gleivinės uždegimas, o toliau seka ir plaučių uždegimas. Prie to lengvai prisideda kiti negalavimai, o įvykus komplikacijoms be vet. gyd. nebegalima apseiti.

Plaučių uždegimas (Pneumonia)

Tai yra viena iš pavojingiausių ir šiuo metu dažniausiai sutinkamų gyvulių ligų. Plaučių uždegimas yra pavojingas visiems gyvuliams, ypatingai neatsparūs yra raguočiai pirmuosiuose šešiuose savo amžiaus mėnesiuose. Laidaugiausia pasireiškia rudenį, žiemą ir ankstybą pavasarį, nors pasitaiko ir kitų metų laiku. Didesnis pavojus didelėse bandose.

Priežastys: Persalimas susilpnina kvėpavimo takų ir plaučių audinio atsparumą ir tuo parengia palankią dirvą infekcijai plėstis. Sergančio gyvulio plaučiuose bakterijų aktyvumui padidėjus, susidaro pavojus apkrėsti kitus gyvulius. Kai tvarto sienos yra akmeninės arba cementinės, veršeliai suserga plaučių uždegimu. Traukimas (skersvėjis) tvarte pagreitina ir paaštrina ligą. Kumeliukai, per dieną buvę šiltame ore ganykloje, naktį šaltame tvarte taip pat suserga plaučių uždegimu. Paršiukai išsibėgiojęs iš šilto migio blogame tvarte persišaldo. Šiltesnėse vietovėse daugumoje tvartai yra vėjo perpučiami ir permatomi, todėl kartais netikėtai atšalus orui, susidaro didelis pavojus gyvulių peršalimui. Praeitą rudenį Kentucky, netikėtai pasirodžius šaltesniam orui, baltagalviai veršeliai masiniai susirgo plaučių uždegimu. Kiti persišaldymo atvejai yra šie: kai gyvuliai paliekami ganyklioje pirmosiomis šaltomis rudens naktimis, pervežant tolimus atstumus be tinkamos priežiūros ir prieš kelionę nepaskiepijus (tuo atveju liga vadinama "shipping fever").

Ligos ženklai (simptomai): padažnėja kvėpavimas (40-60) ir pulsas (60-100), temperatūra pakyla iki 103° —106° F ir aukščiau; kosulys kankina gyvulį, gleivės teka iš nosies; prislėgta nuotaika, šiurkštus kailis, gyvulys neėda, jo svoris krinta; melžiamose karvėse sumažėja pieno kiekis; veršeliai dažnai viduriuoja.

Apsaugos priemonės. Orui keičiantis gyvulius reikia patalpinti sausame, gerai vėdinamame (be traukimo), vidutiniai 60° —65° F, švariame, erdviame tvarke. Atšilus orui, dienos metu, išleisti laukan. Geras pašaras ir tinkama priežiūra yra pirmutinė sąlyga gyvulių sveikatingumui. Rengiant pervežimui, prieš 10 dienų paskiepyti, pakraunant nesukimšti per daug į vieną vežimą ir apsaugoti nuo šalčio.

Plaučių uždegimu susirgusį gyvulį reikia atskirti nuo kitų gyvulių, dažnai pasiūlyti šviežaus vandens. Nedelsiant kviesti vet. gyd.

— c —

U. S. Žemės Ūkio Departamento Gyvulių Industrijos Biuras paneigia gandus, kad šiais metais krašte siaučiančios gyvulių ligos išplito komunistų bakteriologinio karo pasėkoje, nes biurui esą žinoma kiekvienos užkrečiamos ligos pirmieji šaltiniai.

(Iš "The Detroit Free Press")

— **Saugumo statistika.** National Safety Congress pranešė, kad nuo 1939 m. 10,000 britų jaunuolių ir 5,000 mergaičių žuvo plačiojo kelio nelaimėse.

DR. SELMA E. SODEIKA
OPTOMETRISTĖ
Priėmimo valandos pagal sutartį.
Trečiadieniais uždaryta
5842 S. Kedzie Ave.
Tel. Prospect 6-2635

Jei turite parduoti ar išnuomuoti, pasiskelbkite smulkių skelbimų skyriuje. Skelbimą galite perduoti telefonu: VIrginia 7-6640.

VISKO UŽTEKTINAI — TUOJAUS PRISTATOM!
Baldus, ašildytuvus, pečius, skalbiamas mašinas, lovas, matracus, kilimus, radio, televizijos setus, vaikučiams baldus.
Žemos kainos, lengvi išmokėjimai. Turime didelį pasirinkimą.
Mes Pagaminame Baldus ir Pagal Jūsų Užsakymą

ROOSEVELT FURNITURE COMPANY, INC.
Lietuvių Krautuvė
2310 W. ROOSEVELT RD., Tel. SE 3-4711
Atidara pirmadienio ir ketvirtadienio vakarais iki 9:30
Atdara sekmadieniais nuo 11 iki 4:30 val. popiet.

LIETUVIŲ PREKYBOS NAMAI!

★

Daugelis lietuvių jau įsitikino, kad veltui laiką gaišti, vaikščiojant po įvairius "amžinus" išpardavimus, neapsimoka. .... Nei viena Chicagos baldų prekyba ir net urmo sandėlis nepasiulins pirkėjui aukštos kokybės baldus ar kitus namų įrengimus už tokias prieinamas kainas.

Mes prekiaujame tik žymiausių fabrikų ir firmų gaminiais ir darome viską, kad klientas pirkęs mūsų įmonėje vieną kartą, netik jis pats liktų nuolatiniu mūsų įmonės lankytoju, bet ir visiems savo prieteliams mus rekomenduotų.

Iš kelių šimtų klientų per paskutinį mėnesį mes neturime nei vieno nepatenkinto mūsų patarnavimu.

PALYGINKITE MŪSŲ KAINAS.

Linoleum grindims, įvairių spalvų, 9x12	tiktai už	$ 4.50
Kilimams valytuvai rankiniai		$ 7.50
Matracai įvairių dydžių, spalvų, vatiniai	tiktai už	$ 9.50
Metalinės lovos, įvairių dydžių ir spalvų	tiktai už	$ 9.50
Matracai springsiniai, geros konstrukcijos, įv. spalvų..		$ 19.50
Dulkių, siurbliai elektriniai, metų garantija..	tiktai už	$ 19.75
Vaikiškos lovutės įvairių spalvų		$ 19.00
Supamos minkštos kėdės, įv. spalvų, patogios poilsiui..		$ 19.00
Vaikams vežimėliai, geriausių fabrikų nuo		$ 29.00
Gesiniai pečiai apšildymui vieno kambario ..	tiktai už	$ 23.00
Apšildymui pečiai aliejumi 2—4 kamb., dov. prijung.		$ 49.00
Lempos balto ar bronzos metalo ant grindų pastatom.		$ 16.00
Knygoms spintelės su stik. dur., walnut, mah. ir blond		$ 29.00
Rašomieji stalai su stalčiais ir užrakinimu įv. stilių .		$ 39.00
Rašomieji stalai extra dideli		$ 59.00
Virtuvės chromo stalai ir 4 krėslai, nedegamu viršumi		$ 49.00
Skalbiamos mašinos, porceliano vidumi, 5 metų garant.		$ 89.00
Virimui pečiai, gas range, porcelan	tiktai už	$ 89.00
Trijų dalių miegama sofa, mieg. kėdė ir tumba, įv. sp.		$ 99.00
Studio couch, įv. spalvų	tiktai už	$ 49.00
Kilimai, gražiausių spalvų, pusiau vilna	tiktai už	$ 39.00
Kilimai įvairių firmų, spalvų, 100 % vilna....	tiktai už	$ 69.00
7 dalių valg. kambario baldai, kieto medžio tiktai už..		$ 99.00
9 dalių valgomo kambario valdai, moderniš. stiliaus..		$169.00
3 dalių miegamo kambario baldai nuo		$ 99.00
3 dalių miegamo kambario baldai europietiško stiliaus		$149.00
4 dalių miegamo kambario su dviem pavieniem lovom		$179.00
2 dalių svečių kambario baldai šilkas su medvilne....		$ 99.00
2 dalių svečių kambario baldai 5 metų fabriko garant.		$149.00
3 dalių svečių kambario minkšti baldai Nylon		$189.00

Didelis pasirinkimas šaldytuvų, įvairių elektros įrengimų ir daug kitų namams reikalingų prekių, viskas lengvais išsimokėjimais be jokių nuošimčių trims mėnesiams.

Prekyba atidaryta: Pirmadieniais, ketvirtadieniais 9 v. ryto iki 9:30 val. vakaro. Kitomis dienomis 9 val. ryto iki 6 val. vakaro. Sekmadieniais 11 val. ryto iki 5 val. vakaro.

Sekmadieniais neskaitome pardavimo taksų, naudokitės proga, sutaupysite.

FURNITURE CENTER, INC.
ĮMONĖS VEDĖJAS JUST. LIEPONIS
3222-24-26 SO. HALSTED ST.
Telef. VICTORY 2-4226

PLANINGAS TAUPYMAS
MOKA GERUS DIVIDENDUS!
Kiekvienas žmogus turėtų atliekamus nuo pragyvenimo pinigus taupyti kas savaitę.
Taupyti reikia: senatvei, vaikų mokslui, įsigijimui namo, automobilio, atostogoms, vestuvėms, krikštynoms ir kitiems reikalams. Kas turi susitaupęs pinigų, tas jaučiasi saugesnis ir laimingesnis. Pradėk taupyti šiandien!

MUTUAL Federal SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION
2202 W. Cermak Rd. • Chicago 8, Ill.
JOHN J. KAZANAUSKAS, Pres. • Tel. VIrginia 7-7747
Savings Insured to $10,000 by F. S. L. I. C.

ALBERT'S numuša baldų kainas!
Žmonės pasakoja, jog buvo laikai kada už dolerį galima buvo pirkti daug daugiau kaip šiandien! Todėl mums tikrai malonu pasakoti šiuos baldus, kurių kainas neįmanoma padvigubinti, šiomis kainomis, kurios buvo "anais gerais laikais". Užeikite šiandien pat ir įsitikinsite!

DIENĄ SOFA
NAKTĮ - LOVA
Sofa-Lova Miegojimui
Sukonstruota iš sunkiųjų spyruoklių ant puikaus darbo rėmų. Parinkta iš dirbtuvių kas spalvingiausia ir praktiškiausia. Jūs turėsite daug daug metų džiaugsmo ir patogumo, nupirkę vieną iš pavaizduotų pavyzdžių. Sofos-lovos su aukštesnėmis atramomis.
Abiejų kainos po $38.00
Nereikia įmokėti
LIETUVIS STANLEY RIMKUS, VEDĖJAS
Albert's FURNITURE & APPLIANCES
2318 ROOSEVELT ROAD ½ bloko į rytus nuo Western Ave.
Atdara kasdien 9 iki 6, pirmad. ir ketv. vak. Sekmadienį 11 r. iki 5

Tel. ofiso HE. 4-6699, rez. PR. 6-7333
DR. ANTANAS ALEKNA
(ALEKNAVIČIUS)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1957 W. Garfield Blvd.
VAL: 1—4 ir 6—9
Šeštadieniais nuo 1 iki 4 val. p. p.
išskyrus ketvirtad. ir sekmad.

DR. BR. BEINORIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6656 So. Halsted Street
Kampas Marquette Rd. ir Halsted St
Val.: 7—9 kasdieną, šeštad. 3—5,
Tel.: Ofiso WE. 6-2811
Namų WA. 5-2990

Tel. ofiso VI. 7-6583, rez. RE. 7-7868
DR. BIEZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2201 West Cermak Road
VAL.: 1—3 popiet ir 7—8 v. vak.
Trečiad. ir sekmad. ofisas uždarytas.
Šeštad. tik nuo 1—3 val. popiet.
Rezid. 3241 W. 66th PLACE

Tel. ofiso HE. 4-5849, rez. HE. 4-2324
DR. PETER T. BRAZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2434 West 71st Street
Val. Pirm., ketvir., penkt. 1-4 ir 7-9
Antr. 1-5, treč. ir šešt. pagal sutarties

Ofisas ir rezidencija — YArds 7-3526
DR. G. J. BYLAITIS
Vidaus, vaikų, nervų gydytojas
DR. JONAS VALAITIS
Gydytojas ir chirurgas
4038 So. Archer Ave.
(prie California Ave., šiauryt. kamp.)
Val.: kasdien 6:30—8:30 p. m.
Šeštad. 1—5 p. m.

Tel. ofiso WA. 8-3060, rez. CO. 4-1187
DR. Z. DANILEVIČIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
10748 So. Michigan Ave.
VAL.: (išskyrus šeštad. ir sekmad.)
Nuo 1 iki 4 v. p. p.; 7—9 v. vak.
Šeštad. priima tik pagal susitarimą.
Rezid.: 10838 So. Wabash Ave.

Tel. ofiso VI. 7-0600, rez. VI. 7-7303
DR. BR. GAIŽIUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
(Spec. moterų ligos ir akušerija)
4055 Archer Ave.
Kampas Archer ir California Ave.
VAL.: 2—4 ir 6—9 v. p. p.
išskyrus sekmadienius.

Tel. ofiso YA. 7-1166, rez. DA. 6-1126
DR. J. GUDAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
756 West 35th Street
(kampas Halsted ir 35-ta gatvė)
VAL. 1—4 ir 6:30—8:30 p. p. kasdien išskyrus trečiadienius. Atidara šeštadieniais 1—4 val.
Rez. 3247 S. EMERALD AVE.

Tel. ofiso FI 3-0660, buto CO 1-6190
DR. K. JABLONSKIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
101 N. Broadway
MELROSE PARK, ILL.
(Dr. W. V. Norak ofise)
Val. 6:30-9 val. vak., išskyrus sekm.

Ofiso GRovehill 6-4020
Rezidencijos Hilltop 5-1560
Dr. Alexander J. Javois
(JOVAIŠAS)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2423 West Marquette Rd.
VAL. 2—4 p. p. ir nuo 7—9 v. vak.
Trečiad. ir šeštad. pagal sutartį

PLATINKITE "DRAUGĄ"

Tel. ofiso PR. 6-3838, rez. RE. 7-9199
DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
(LIETUVIS GYDYTOJAS)
2500 West 63rd Street
VAL. kasdien nuo 2—4 p. p. ir 7:30 iki 9 val. Trečiad. ir šešt. uždaryta

GRovehill 6-1595
DR. ALDONA A. JUSKA
AKIŲ LIGŲ SPECIALISTĖ
PRITAIKO AKINIUS
Valandos: 9—12 ir 7—9 v. v. pagal susitarimą išskyrus trečiadienius
2422 West Marquette Rd.

Ofiso ir buto tel. OL. 2-1381
DR. F. V. KAUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1336 So. 49th Ct., Cicero
Kasdien 10—12 ryte ir 5—8 v. vak.
Šeštadieniais 10—2 v. ir 4—6 v. v.
Butas 1832 So. 49th Ct.

Telefonas REliance 5-1811
DR. WALTER J. KIRSTUK
PHYSICIAN and SURGEON
(LIETUVIS GYDYTOJAS)
3925 West 59th Street
VAL. 2—4 popiet, 6:30—8:30 vak.
Trečiad. pagal sutartį

Tel. ofiso ir buto OLympic 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1435 So. 49th Ct., Cicero
Kasdien 1—4 v. ir 6—8 v. vakaro.
Šeštadieniais 12—2 v. ir 3—5 v. v.
Butas 1604 So. 49th Ave.

Ofiso telef. LAfayette 3-3210, jei neatsiliepia, šaukite KEdzie 3-2868
DR. EMILY V. KRUKAS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
4146 S. Archer Ave.
VAL. Kasdien popiet nuo 12-2:30 v. Vak. pirm., antr., ketvirt. 6-8:30 v. Trečiadienį tik susitarus

Tel. ofiso YA. 7-5557, rez. RE. 7-4966
DR. FRANK C. KWINN
(KVIEČINSKAS)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1651 West 47th Street
LIGONIUS PRIIMA: Kasdien nuo 2 val. iki 4 v. popiet. Nuo 7 v. iki 8:30 v. v. Išskyrus trečiad. ir šeštad. vak.

DR. ANTANAS LIPSKIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4206 West 26th Street
Val. antrad., ketvirtad. ir šeštad. 7-9 v. v. Kitu laiku pagal susitarimą.
Tel. Ofis. LA 1-4316; Rez. GR 7-8315

Tel. ofiso GR. 6-5399, PR. 6-4732
DR. A. MACIUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2423 West 63rd Street
(kampas 63 ir Artesian)
VAL. 2—4 p. p. ir nuo 6—8 v. vak.
Treč. ir šešt. 2—4 p. p. Sekm. uždar.

Dr. Edward B. MURASKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2750 West 71st Street
(prie California Ave.)
LIGONIUS PRIIMA: kasdien nuo 1 iki 4 ir nuo 7 iki 9 v. v. Šeštad. nuo 2 iki 4 v. Trečiad. pagal susitarimą.
Susitarimui skamb. GRo. 6-1321, jei neatsiliepia — VIncennes 6-3900

DR. A. NARBUTAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2216 West 24th Street
Priėmimo laikas pagal susitarimą telefonu
YARDS 7-9778

Ofiso telefonas VIrginia 7-1886
DR. AL. RAČKUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4204 Archer Avenue
VAL. kasdien nuo 2:00 iki 9:00 v.
Trečiad. ir sekmad. tik susitarus

Dr. Antanas Rudokas, O. D.
Tikrina akis; pritaiko akinius, keičia stiklus ir rėmus.
4701 S. Damen Ave., Chicago, Ill.
Šaukite — YA. 7-7381
Priima: vakarais 6 iki 9, šeštad. 10 ryto iki 4; trečiad. ir sekmad. tik susitarus

Tel. ofiso CL. 4-0253, rez. YA. 7-6388
DR. A. Z. ŠAULYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
4645 So. Ashland Ave. (kamb. 211)
Val. 12-3 ir 6:30-8:30 p. p.
Treč. ir šešt. 1-4 p. p.
Rez. 4420 So. Talman Ave.

Tel. ofiso YA. 7-0554, rez MI 3-2880
DR. CHARLES SEGAL
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4740 So. Ashland Avenue
(antras augštas)
OFISO VAL: 10 iki 12 v. ryto; nuo 2 iki 4 v. p.p.; nuo 7 iki 8:30 v. v.

DR. J. J. SIMONAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Naujas adresas: **4255 W. 63rd St.**
Ofiso tel. REliance 5-4410
Rezid. telef. GRovehill 6-0617
Vaandos: 1—3 p. m. 6—8 p. m.
Trečiad. ir šeštad. pagal sutartį

DR. STRIKOL
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4645 So. Ashland Ave., Chicago
VAL. nuo 2—4 ir 6—8; trečiad., šeštad. ir sekmad. tik pagal sutartį.
Tel. ofiso YA. 7-4787, rez. PR. 6-1930
Jei neatsiliepia viršminėti telefonai, **šaukite MIdway 3-0001**

DR. FL. TALLAT-KELPŠA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Spec. chirurginės ligos
DR. E. TALLAT-KELPŠA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
5002 West 16th Street
Val.: kasdien 5-8 p.p., šešt. 2-4 p.p.
Tel. Ofiso TO 3-0959 Rez.: RO 2-2387
Jei neatsiliepia šaukit CEntral 6-2294

Tel. ofiso HE. 4-2123, rez. PR. 6-8484
DR. V. P. TUMASONIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Spec. chirurginės ligos
6255 South Western Avenue
VAL. kasdien 2—4 p. p. ir 6—8 vak.
Šeštad. 2—4 p. p. Trečiad. ir sekmadieniais uždaryta

Tel. ofiso: DAnube 6-1125
Buto — WAlbrook 5-6691
DR. A. VALIS-LABOKAS
MOTERŲ LIGŲ GYDYTOJAS
3267 South Halsted Street
Val. 1 iki 4 v. p. p. ir 6—8 v. vak.
Šeštadieniais 1—4 v. p. p.

Tel. ofiso PR. 6-6446, rez. HE. 4-3150
DR. F. C. WINSKUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2420 West Marquette Rd.
VAL. nuo 2 iki 4 p. p.; 6 iki 8 vak.
Trečiad. ir šeštad. pagal sutartį

Tel. ofiso CA. 6-0257, rez. PR. 6-6659
DR. P. Z. ZALATORIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1821 So. Halsted Street
Rezid. 6600 S. Artesian Ave.
VAL. 11 v. r. iki 3 p. p.; 6—9 v. v.

DR. G. SERNER
LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS
25 metų patyrimas

Tel. YArds 7-1829
Pritaiko akinius
Kreivas akis ištaiso
Ofisas ir akinių dirbtuvė
756 West 35th Street
VAL. nuo 10 iki 2, nuo 6 iki 8, trečiad. nuo 10—12; šeštad. 10—3 p. p.

Egzaminuoja Akis — Pritaiko Akinius
DR. J. J. SMETANA, JR.
OPTOMETRISTAS
AKIŲ SPECIALISTAS
1801 So. Ashland Avenue
VAL. pirmad., antrad., ketvirtad., penktad. 9:30—12; 1:30—8 v. v. trečiad. uždaryta, šeštad. 9:30 iki 12; 1:30 iki 5 val. vak.
CAnal 6-0523 Platt Bldg.

Telefonas OLympic 2-4276
DR. P. ATKOČIUNAS
DANTISTAS
1446 So. 49th Court, Cicero
VAL. antr., ketv. 10-12, 2-6,7-9 p.p. penkt. 3—6, 7—9 p. p.
3147 S. Halsted St., Chicago
VAL.: pirm., treč., šešt. 3—8 p. p. penkt. 10—12 ryte

DR. B. C. BRUZAS
DANTISTAS
Priėmimo valandos pagal susitarimą
4003 Archer Avenue
Truputį į rytus nuo California
Tel. YArds 7-7772

DR. A. P. STULGA
DANTISTAS
2723 West 71st St.
Priėmimo laikas pagal susitarimą
Telefonas GRovehill 6-6785

DR. ANTHONY WILLIAMS
(VILIMAS)
DANTISTAS
6322 South Western Avenue
Priėmimo laikas pagal susitarimą telefonu.
Telefonas GRovehill 6-3642

NUO UŽSISENĖJUSIŲ
Skaudančių Žaizdų
IR ATVIRŲ ODOS LIGŲ!

Tie, kurie kenčia nuo SENŲ ATVIRŲ ir SKAULŽIŲ ŽAIZDŲ, jie negali ramiai sėdėti ir naktimis miegoti, nes jų užsisenėjusios žaizdos niežti ir skauda. Kad pašalinti tą niežėjimą ir skaudėjimą senų atvirų ir skaudančių žaizdų, uždėkite DEGULO Ointment. Jo gydomos ypatybės palengvins jūsų skaudėjimą ir galėsite ramiai miegoti naktį. Vartokite jį taipgi nuo skaudžių nudegimų. Jis taipgi pašalina niežėjimą ligos, vadinamos PSORIASIS Taipgi pašalina peršėjimą ligos, vadinamos ATHLETE'S FOOT, sustabdo džiovinimą odos ir perplyšimą tarp pirščių. Jis yra tinkamas vartoti nuo džiūstančios ir suskilusios odos. Jis yra gera gyduolė nuo visų išviršinių odos ligų. LEGULO Ointment suteiks jum pagalbą nuo nuvargusių, perštamų ir niežinčių kojų. Legulo Ointment yra parduodamas po 75 ct., $1.25 ir $3.50. Pirkite vaistinėse Chicago ir apylinkėse ir Milwaukee, arba atsiųskite money orderį į —

LEGULO, Department D
5618 W. Eddy St., Chicago 34, Ill.
MUlberry 5-3694

MODERNAUS ŠOKIO STUDIJA
A. Valeišaitės ir Grigaliūnaitės-Lazauskienės
3130 So. Halsted St.
Tel. CAlumet 5-9339
Priimami mokiniai: pirmad., antrad., trečiad. ir penktad. nuo 5 v. iki 8 v.v.

Žurnalistikos Institutas
GLOBOJAMAS
LOYOLOS UNIVERSITETO,
suorganizuotas „Draugo" bendradarbių klubo, remiant L. Rašytojų dr-jai, Skautams, Ateitininkams ir kit. organizacijoms. Paskaitos yra skaitomos ir diskusijos vyksta lietuvių kalba.
Direktorius:
Kun. V. Bagdanavičius, MIC.
Koordinatorius:
Prof. J. A. Zvetina
2334 So. Oakley Ave., Chicago, Ill.
Paskaitos vyksta antradieniais ir ketvirtadieniais Aušros Vartų parapijos mokykloje, prie „Draugo" nuo 6 v. 30 m. iki 8 val. 30 m. vakaro.

PASKAITŲ TVARKARAŠTIS
Lapkričio 11 d. 6 v. 30 m. **P. Maldeikis** skaito tema: Viešosios opinijos formavimas.
Lapkričio 11 d. 7 v. 30 m. dail. **J. Pilypauskas** skaito tema: Paveikslas ir jo reprodukcija.
Lapkričio 13 d. 6 v. 30 m. **B. Račkauskas** skaito tema: Radijo programos paruošimas.
Lapkričio 13 d. 7 v. 30 m. **T. B. Markaitis, S. J.,** vadovauja reportažo pratyboms.

TAUPYKITE SAUGIAI IR PELNINGAI!!
Mes kviečiame lietuvius pasidėti savo taupomus pinigus į Chicago Savings and Loan Association, kuri yra proporcionaliai vienа iš smarkiausiai augančių taupymo įstaigų visoj Chicagoj. Pas mus kiekvieno taupomi pinigai yra pilnai apdrausti iki $10,000.00 by an Agency of the United States Government.
Chicago Savings suviršį 28 metai kaip saugiai ir pelningai teikia visiems teisingą ir mandagų patarnavimą. Ji iš anksto neprižada, bet visada išmoka aukštą dividendą.
MŪSŲ TURTAS SIEKIA ARTI DEŠIMTIES MILIJONŲ DOLERIŲ ($10,000,000.00)
CHICAGO SAVINGS and LOAN ASSOCIATION
6234 South Western Ave. Chicago Phone GRovehill 6-7575
JOHN PAKEL, President
LIETUVIŠKA ĮSTAIGA Valandos: Pirmadieniais nuo 12 iki 8 val. vakaro. Antradieniais ir penktadieniais nuo 9 iki 4 po pietų. Ketvirtadieniais nuo 9 ki 8 vakaro. Trečiadieniais uždaryta visą dieną. Šeštadieniais nuo 9 ryto iki 2 po pietų.

DRAUGAS

THE LITHUANIAN DAILY FRIEND

2334 S. Oakley Ave., Chicago 8, Ill. Tel. Virginia 7-6640; 7-6641; 7-6642
Entered as Second-Class Matter March 31, 1916, at Chicago, Illinois
Under the Act of March 3, 1879.

Member of the Catholic Press Ass'n
Published daily, except Sundays, by the Lithuanian Catholic Press Society.

SUBSCRIPTION RATES
$8.00 per year outside of Chicago
$9.00 per year in Chicago & Cicero
$8.00 per year in Canada
Foreign $11.00 per year.

PRENUMERATA:	Metams	½ metų	3 mėn..	1 mėn.
Chicagoj ir Ciceroj	$9.00	$5.00	$2.75	$1.25
Kitur JAV ir Kanadoje	$8.00	$4.50	$2.50	$1.00
Užsienyje	$11.00	$6.50	$3.00	$1.35

Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo, juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymą.

NAUJAS PREZIDENTAS

KARYS IR ORGANIZATORIUS

Turime naują prezidentą. Generolas Dwight Eisenhoweris daugumai mūsų skaitytojų yra pažįstamas dar iš Europos. Jo vardu atėjo į Europą tos vakarinių demokratų karinės pajėgos, kurios išlaisvino ją iš nacistinės ir fašistinės prievartos. Sau vardą Eisenhoweris susidarė ne tik sėkmingai iki galo privesdamas II-jo pasaulinio karo ofenzyvą, bet ir savo pokarine veikla Europoje, kaip Atlanto pakto valstybių karinių jėgų viršininkas. Jeigu karo metu jis buvo priverstas Europoje veikti kaip priešas, tai pokario metu jis pasireiškė kaip Europos karinių jėgų organizatorius ir jos pačios atsparumo jėgų budintojas.

Europa, JAV pašalpos remiama, palyginti greitai atsistojo ant kojų. JAV, norėdamos racionaliai savo pašalpą panaudoti Europos gerovei, privertė Europos valstybes atsisakyti senos muitų karo politikos ir glaudžiau vieną su kita bendradabiauti.

JAV POLITIKA EUROPOS ATŽVILGIU

Mes nežinome motyvų, kurie paskatino JAV savo pokario politiką Europos atžvilgiu pasukti ta kryptimi, kuria ji pasuko. Tačiau norint suprasti šio posukio didumą, užtenka tik prisiminti tą politiką, kuri buvo vedama Jaltoje ar Postdame. Padarydami perdaug dideles nuolaidas sovietams, amerikiečiai, atrodė, neperdaug paisė Europos tautų likimo. Ir sunku būtų įsivaizduoti, kas būtų likę iš Vakarų Europos, jei ta dvasia nebūtų buvusi pakeista.

Pokarinis laisvo Europos pakraščio gelbėjimas tvirta ekonomine parama ir militarine organizacija bus visada vertiniamas, kaip vienas sėkmingųjų JAV įnašų į tarptautinę politiką. JAV armijų vadai šioje akcijoje iš tikro pasirodo verti to laimėjimo, kurį Dievo Apvaizda jiems suteikė per II-jį pasaulinį karą. Jie pasrodė ne tik moką griauti, bet ir statyti.

VAKARŲ VALSTYBININKO PRESTIŽO GELBĖJIMAS

Marshallis, atstatydamas sugraiutą Europos ūkį, o Eisenhoweris jungdamas karines Europos pajėgas ir tuo būdu grąžindamas laisvoms Europos tautoms pasitikėjimą savo nepriklausomybe ,yra didelius darbus atlikę. Jų dėka karo nedateklių išvargintas Europos žmogus lengviau sugebėjo atsispirti komunistinėms vilonėms ir rinkimuose pasisakyti už vakarietiškos galvosenos partijas. Jei ne šis Amerikos bendradarbiavimas su Europa po karo, pačiuose Europos Vakaruose europinio valstybininko idealas būtų buvęs ilgiems metams palaidotas. Jis būtų buvęs iškeistas į kokį Gogolio visuomenininką, prekiaujantį "mirusiomis sielomis". Ta prekyba žmogaus, paversto į negyvą skaičių, rusų komunizmo užvaldytuose kraštuose šiandien vyksta urmu. Liberalizmo sugadintas ir socializmo neatstatytas vakarietiško politiko prestižas Europos tautose visdėlto nebuvo privestas prie laidotuvių. Italijos, Prancūzijos ir Vokietijos rinkimai tai parodė visai aiškiai. Vakarų valstybininko prestižo gelbėjimo darbe Amerika yra suvaidinusi svarbų vaidmenį.

Tiesa, reikia pastebėti, kad palaiminga dviejų Amerikos generolų veikla pokario Europoje buvo galima tik dėl to, kad centriniai JAV politikos vairuotojai ją laimino ir rėmė. Ligšiolinio Amerikos prezidento Trumano vaidmu buvo labai laimingas. Nėra abejonės, kad jo valdymo laikus pasaulis ir JAV minės su dėkingumu.

KUKLUS ŽMOGUS

Generolas Eisenhoweris sausio 20 d. pats atsisės prezidento kėdėje. Jo ligšiolinė veikla yra laidas, kad ir tolimesnė jo veikla tokioje įtakingoje vietoje bus naudinga JAV ir kitoms tautoms. Susirinkusioms jo pasveikinti rinkėjų minioms antradienio naktį jis išdavė savo šūkį, kuris vadovavo jo gyvenime ir jo rinkiminėje akcijoje. Jis sakė: "Į savo darbus žiūrėk visada rimtai, o į savo asmenį niekada nežiūrėk rimtai". Ši, sakytume, vienuoliška pažiūra į savo asmenį iš tikro yra būdinga Eisenhowerio laikysenai.

Labai kuklaus ir sukalbamo žmogaus įspūdį padarė Eisenhoweris lietuviams pabėgėliams, kai jis juos atlankė Muenchene. Kai jis, lankydamas užimtus Vokietijos miestus, atvyko į Muenchenę, tai pirmąjį ir, rodos, vienintelį vizitą ne kariškiams, jis padarė Lohengrino kareivinėse susispietusiems pabaltiečiams pabėgėliams. Jis perėjo jų patalpas, priėmė sveikinimus, neskubėdamas su daugeliu pasikalbėjo.

KOVA UŽ SPRENDIMO LAISVĘ

Rinkiminė kampanija pasibaigė. Už JAV prezidento kėdę buvo kovota kietai. Pradžioje ta kova vyko partijų rėmuose, o kai buvo išskirti du pagrindiniai kandidatai, ji perėjo į visą viešąjį Amerikos gyvenimą. Praeitą antradienį ši kova persimetė į kiekvieno rinkėjo asmenį, iki jis apsiprendė atiduoti savo balsą už vieną ar kitą kandidatą.

JAV prezidento vieta yra tokia vieta, už kurią verta kovoti. Šiandien JAV prezidentas yra netik vyriausias JAV valdžios laikytojas, bet ir įtakingiausias žmogus tarptautinėje politikoje. Nuo jo apsisprendimo priklausys daugelis visuomeninių reikalų šiapus ir anapus vandenynų.

Verta atkreipti dėmesį į tai, kad JAV prezidento sąvoka nėra tas pats, kas betkurios Europos valstybės prezidento sąvoka. Ten prezidentai yra tik suvereninės valdžios reprezentantai. Jų valdžios vykdymas paprastai yra perduotas ministeriui pirmininkui. Amerikos konstitucija yra tokio pobūdžio, kad prezidentas savyje turi ne tik valdžios atstovavimą, bet ir jos vykdymą.

Visai suprantama rūpestinga viso krašto kova už tai, kad šiai vietai būtų išrinktas geriausias žmogus. Tačiau rinkiminė akcija pasibaigia. Jos sukeltų kovų aidai nutyla. Bet kova už Amerikos prezidentą nesibaigia. Per rinkimus ji buvusi viešai; vėliau ji dažnai būva slapta. Visokios įtakos, kurios tik turi daug jėgos, stengiasi laimėti prezidentą savo pusei. Ir prieš šias įtakas daugeliu atvejų prezidentui tenka kovoti pačiam vienam. Rinkiminėje akcijoje jis turėjo priešų, bet turėjo ir draugų. Tapęs prezidentu, daugely atvejų jis turės pasipsręsti pats vienas ir atsiginti nuo tų įtakų, kurias jis ras žalingas savo kraštui ir visam pasauliui.

Turint tai galvoje, neatrodo vien tuščiu žodžiu, jo oponento Stevensono telegramoje išreikštas pažadas, melstis už prezidentą. Prie šio pažado galėtų prisijungti ir kiekvienas žmogus, besirūpinąs Amerikos ir viso pasaulio gerbūviu. V. Bgd.

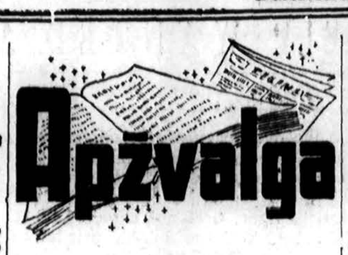

Spaudoj ir gyvenime

DR. J. DAUGAILIS

Kiek verta Amerika?

JAV spauda skelbia, kad šiame krašte esančios gėrybės yra tiek vertos: aukso turima už $44 bilionus, automobilių bei įtaisų namuose už $103 bilionus, prekių parduotuvėse bei fabrikuose už $110 bilionų, mašinų, fabrikų įrengimų, geležinkelių ir kt. už $110 bilionų, patys fabrikų, krautuvių, sandėlių, įstaigų pastatai verti $113 bilionų kiti pastatai — $138 bilionai, žemė — $160 bilionų, gyvenamieji namai — $190 bilionų. Iš viso JAV gėrybės vertos $968 bilionų.

Kada prisimename, kad JAV skola siekia daugiau, kaip $264 bilionų, tai betgi nėra jau taip maža: ketvirtadalis visų šio krašto gėrybių. Ir jei Amerika, nežiūrint tos skolos, skuba visiems į pagalbą, tai čia didelis amerikiečių pasiaukojimas.

Žiaurumo atavizmas

Naujame H. Agar veikale "A Declaration of Faith" skaičiau apie Rytų Imperijos princą Vosylių II, kuris nugalėjęs valdovo Samuelio vadovaujamus bulgarus, paėmė nelaisvėn 14,000 jų vyrų. Iš kiekvieno jų šimto devyniasdešimt devyniems jis įsakė išdurti abidvi akis, o vienam išdurti tik vieną akį, kad kita matydamas kelią jis galėtų parvesti namo visą aklųjų šimtinę. Ir taip padarė su visais 14,000. Pamatęs tą baisų reginį, bulgarų valdovas Samuelis mirė iš susijaudinimo.

Tai įvyko prieš daugelį šimtų metų, bet ir dabar yra šalis, kur panašūs žiaurumai, tik kitokiose formose, vyksta. Tai Stalino Rusija.

Lenkai nepatenkinti "Draugu"

"Glos Polski" Nr. 44 išspausdino pagiežos pilną atsiliepimą, kam "Draugas" įdėjo žinią apie Kanados lenkų veikėjo J. Pankowskio pareiškimą, kad Vilnius priskirtinas Lietuvai. Toks lenkų nerviškumas ne naujiena, o mes sveikiname blaivią J. Pankowskio nuomonę ir tikimės, kad jo tautiečių tarpe atsiras ir daugiau taip sveikai galvojančių vyrų, kurie supras lietuvių teises.

LIETUVOS IR VATIKANO SUTARTIS

S. MATULIS, MIC.

(Tęsinys)

III

Arkiv. J. Matulevičiaus įnašas į konkordato turinį

1927 m. Lietuvos konkordatas turi panašumo į 1925 m. Lenkijos konkordatą. Bažnytinės teisės žvilgsniu lietuviškasis yra kur kas tobulesnis. Šitai ir tarptautinė spauda yra ryškiai pabrėžusi. Civilinės ir bažnytinės teisės žinovai, kaip F. M. Cappello, S. J., A. Ottaniani, A. Van Hove, A. Giannini, A. Perugini, J. M. Restrepo y Restrepo, S. J., G. Lampis, B. Wilanowski ir kiti, Lietuvos konkordatą iškėlė virš visų pokarinių konkordatų: Latvijos (1922), Bavarijos (1924) ir Lenkijos (1925). Kieno dėka konkordatas tokio tobulumo pasiekė, nei lietuviškoji, nei tarptautinė spauda nenagrinėjo.

Yra tikra, kad po arkiv. J. Matulaičio - Matulevičiaus mirties konkordato paruošiamieji darbai buvo labai trumpi. Asmenys, kurie ruošėsi Romon pasitarimams, pasirodė nebereikalingi. Ministeris A. Voldemaras, nuvykęs Romon, reikalą už baigė labai greitai. Čia kaip tik kyla klausimas, kas nulėmė tą greitį?

Lyginant ministerio Voldemaro konkordatą su minėta arkiv. Matulaičio schema, tuoju, aiškėja, kad plačiai išgirtos Lietuvos konkordate vietos jau radosi arkiv. Jurgio sudarytame projekte. Šį projektą autorius 1927 m. sausio 10 d. buvo įteikęs ministeriui Voldemarui ir sausio 21 d. popiežiaus valstybės sekretoriui kardinolui Petrui Gasparri. Todėl laikome tikru dalyku, kad abi derybas vedusios pusės tą schema — projektu pasinaudojo. Tuo būdu ir greito konkordato sudarymo priežastis išryškėja.

Dar atkreiptinas dėmesys į keletą bendrų arkiv. J. Matulevičiaus konkordato projekto ir min. Voldemaro konkordato vietų, kurios bažnytinės teisės žvilgsniu prašoka geriausią pokarinių konkordatų — lenkiškąjį:

a) Projekte ir Lietuvos konkordate labiau pabrėžiamos ir užtikrinamos bažnytinės laisvės.

b) Kunigai, vienuoliai, seminaristai ir novicijai yra visiškai laisvi nuo karinės prievolės tiek taikos, tiek visuotinės mobilizacijos metu. Lenkiškasis konkordatas paskutiniu atveju išskiria tik klebonus. Kiti šaukiami dvasinei arba sanitarinei tarnybai.

c) Visose viešose arba valdžios lėšomis išlaikomose mokyklose Lietuvoje tikybos pamokos yra privalomos. Tuo tarpu Lenkijoje išskiriamos augštesniosios mokyklos. Lietuvos konkordate ir arkiv. J. Matulevičiaus schemoje aiškiai užtikrinama mokinių teisė tikybines pareigas tinkamai atlikti. Bažnytinei vyriausybei suteikiamos didesnės galios prižiūrėti tikybinį bei dorinį mokinių auklėjimą. Diplomai mokyklų, esančių vyskupo žinioje ir išpildančių švietimo ministerijos programas, prilygsta ,valstybinių mokyklų išduotiesiems. Šito lenkų konkordate pasigendama.

Projekte ir Lietuvos konkordate randasi nauji dalykai, kurių trūksta Latvijos, Bavarijos ir Lenkijos konkordatuose:

d) Klerui suteikiama teisė laikyti gimimo, krikšto, jungtuvių ir mirties raštus, kurie pagal krašto konstituciją turi įstatyminės teisės civilinėje plotmėje. Bažnyčia teikia valstybei atitinkamų metų naujokų sąrašus. Reikalui esant raštų sudarymo išlaidas padengia valstybė.

e) Jungtuvės, atliktos pagal bažnytinę teisę, tuo pačiu įgauna civilines pasėkmes. — Šis skirsnelis yra trumpas, bet labai daug pasakantis.

f) Pirmą kartą konkordate randame skirsnį, kuriuo valstybė duoda pilną organizavimosi ir veiklos laisvę toms draugijoms, kurios siekia tikybinių tikslų, t. y. priklausiančioms Katalikų Veikimui ir kurios, kaip tokios, yra vyskupo žinioje. Ši pastraipa yra ne kas kita, kaip arkiv. J. Matulevičiaus schemos II skyriaus sutrumpinta išraiška.

Pagaliau pažymėtina, kad ar kiv. J. Matulevičiaus sudarytame projekte ir Lietuvos konkordate užtinkami dar 9 beveik tapatingi skirsneliai ir 5 panašūs, nors jie nuo ankstesnių kon kordatų esminiai ir nesiskiria.

(Nukelta į 6 psl.)

KAIP AŠ SUGRĮŽAU Į LIETUVĄ

(Atsiminimų iškarpos 8 m. sukakties proga)

VLADAS RAMOJUS

(Tęsinys)

Apsidžiaugiau, kad pavyks šauniai iš miesto ištrukti. Ir dar pas lietuvius pakliūti. O aš abi dienas planavau, kaip pasprukti pro sargybas ir žandarus iš miesto į vakarus, nes buvo žinių, kad išėjimą pajūriu ,vokiečiai stipriai laiką, kad net ir Tukume pramušta skylė išlysti į Kuržemę. Kodėl jie mane išsiunčia iš miesto ir net be palydovų, buvo aišku: viena, — ką aš nemokantis šauti žmogus veiksiu mieste, geriau kasiu apkasus, į kuriuos jie turės pasitraukti; antra-toliau Sluoko tikrai nenubėgsiu, kada aplinkui bolševikai. Gi mano nuojauta buvo truputį kitokia...

Prie paskyrimo dokumentų priedo dar gavęs kareiviško viralo porciją, čia pat kareivių valgykloje sėdausi jos tvarkyti. Prie to paties stalo pamačiau ūsotą žmogų, žalioje kareiviškoje uniformoje, tik be diržo ir antpečių. Iš veido bruožų ir iš ūsų spėjau, kad tai turėtų būti lietuvis. Užkalbinu. O kaipgi, lietuvis ir dar iš to paties Sluoko dalinio, kurian aš siunčiamas. Jo nurodymai tvirti, atviri ir aiškūs. Sluoke stovintis lietuvių batalionas tai priverčiamų darbų batalionas, sudarytas daugumoje iš Salaspilyje sėdėjusių Lietuvos Viet. Rinkt. karininkų ir šiaip sugaudytų lietuvių. Diena po dienos bolševikai suvarysią juos į jūrą, darbo sąlygos baisios, tiesiog antižmogiškos.

— Jei nenori pats sau duobės Sluoke išsikasti, tai pravažiuok ji, pasiek kol kas vokiečių laikomą Tukumą, o iš ten bandyki laimę prasimušti Liepojos - Žemaitijos link. Be rizikos, brolau, nieko nebus, — tarė buvęs Salaspilio kalinys, Liet. Viet. Rinktinės pulkininkas dienai su transportu iš Sluoko Rygon atkomenduotas.

Iš latvių geležinkeliečių sužinojau šią žinią: spalio 1 d., 10 val. vakare iš centrinės Rygos geležinkelio stoties turi išeiti evakuojamos šunų mokyklos ešelonas kursu: Ryga - Tukumas - Kretinga - Klaipėda. Minėtu ešelonu man vykti labai patogu, nes jis pravažiuos Sluoką. Traukinio kursas tiesiog stebuklingas, nes siekia Lietuvą, kurion tiekos laiko keliai buvo užstoti, kurios aš aštuonios savaitės kaip nemačiau...

Spalio 1 d. tarp 11 ir 12 val. nakties ilgas vien iš prekinių vagonų sudarytas ešelonas pilnu greičiu prašvilpė pro Sluoko stotelę. Girdėjau tik, kaip griaudžiai šnarėjo pajūrio pušys Sluoke. Kaži ešelono vadovybė ar būtų stabdžiusi traukinį, jei žinotų, kad stabdžio būdėlėje rendasi žmogus, kurį valdžios įsakymai liepia Sluoke palikti...Sustojo tik Kemeriuose, garsiajam Latvijos kurorte, jau gerokai vakaruosna nuo Sluoko. Šaltis privertė nudžiauti kelius glėbius šieno iš gelžkeliečiams priklausančio kūgio ir suversti stabdžio būdelėn. Rygos pašvaistės iš čia aiškiai matėsi ir Rygos pusėje girdėjosi tolimas artilerijos graudimas. Pietuose, išilgai geležinkelį, dangumi traukėsi įraudęs takas. Vakaruose žaibavo ir griaudė. Tik ne Dievulis dangumi važinėjo, bet, aiškiausiai, plienas. Kad lendame pro butelio kaklą, aiškiai tvirtino fronto atspindžiai danguje.

Tukume jau saulė patekėjo. Tik gaila, kad tie žavūs ir romantiški saulėtekio spinduliai krito ant griuvėsių, ne ant gražių ir tvarkingų provincijos miesto namukų. Netoli miesto apsikasę bolševikai šūviais drumstė rytmečio tylą. Jokio paukščio negirdėjau čiulbant. Negirdėjau šalia savęs ir tų pažįstamų balsų, kurie rugpjūčio 2 d. Rygoje kartu su manim graudžiai kartojo: Dievuli, Tukume bolševikai, mes atkirsti nuo Lietuvos, mes apsupti. Aš tūnojau vienų vienas stabdžio būdelėje, įsikasęs į šieną drauge su klaikiomis mintimis, kurios kankino ištisą dieną traukiniui nejudant iš Tukumo. O tas kaip prikaltas stovėjo, tarsi geisdamas paklausyti netoliese šaudančių bolševikų šūvių, pažiūrėti, kaip rudenio saulės spinduliai krenta ant griuvėsiais paversto miesto.

(Bus daugiau)

Daktarai STASYS ir MILDA BUDRIAI

praneša, kad pakeitė priėmimo dienas ir valandas ir namų telefono numerį. Ofisas, 2759 W. 43rd St., atidarytas kasdien 2—4 ir 6—8 val., išskyrus trečiad., šeštad. 2—4 val.

Telefonai: ofiso CL 4-7234, namų GR 6-3404. Jei šie neatsilieps, skambinkite KE 3-7268.

ST. ANTHONY SAVINGS & LOAN ASS'N.
1447 So. 49th Court, Cicero 50, Ill.
JOSEPH F. GRIBAUSKAS, Sekretorius

KVIEČIAME TAUPYTI PINIGUS

Šioje Bendrovėje, kur jūsų kaimynai taupo pelningai ir s a u g i a i nuo 1922 metų.

Dykai dovanėlės su naujom sąskaitom.

Turtas $5,500,000.00

RAKANDAI
ir visi kiti namų reikmenys
PIRKTI IŠ
PROGRESS
BENDROVĖS KRAUTUVĖS
GRAŽIAU ATRODO,
ILGIAU TARNAUJA,
MAŽIAU KAINUOJA,

Nes šios įstaigos vadovybėje tarnauja žmonės turi 40 metų patyrimo šioje prekyboje.

Kada ateina reikalas pirkti įvairius namų reikmenis, kreipkitės į šią
ERDVIĄ IR PATOGIĄ SENIAUSIĄ LIETUVIŲ BENDROVĖS KRAUTUVĘ

PROGRESS FURNITURE CO.
4181-83 Archer Ave.
Tel. LAfayette 3-3171
Brighton Parko kolonijoje

UNIVERSAL SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION
1800 SO. HALSTED STREET CHICAGO 8, ILLINOIS
Telefonas: HAymarket 1-2028
Valandos: Pirmadieniais, antradieniais ir penktadieniais nuo 9 ryte iki 4 valandai vakare. Ketvirtadieniais nuo 9 ryte iki 8 val. vakare. Trečiadieniais uždaryta. Šeštadieniais nuo 9 val. ryte iki 3 val. p. p.

One World Insurance Agency
VIENINTELĖ LIETUVIŠKA ĮSTAIGA SOUTH SIDĖJE, KURI PATARNAUJA VISOKIŲ RŪŠIŲ APDRAUDOSE!
Mes atstovaujame atsakomingas apdraudos kompanijas, todėl kiekvienas mūsų klijentas visados apsaugotas, jei kam įvyksta kokia nelaimė.
FIRE—AUTOMOBILE—LIABILITIES—PREVENTION IR ACCIDENTS.
6322 SOUTH WESTERN AVE. Telef. PRospect 6-5162
Agentūra yra CHAS. P. KAL priežiūroje

Medicinoje pasižymėjęs lietuvis

Pulk. Jurgis Wiltrakis

Cum laude baigęs Loyolos universiteto medicinos fakultetą daktaro laipsniu Jurgis Wiltrakis darosi vienas iš labiausiai iškilusių Amerikos lietuvių. Tai dar jaunas vyras, 47 metų, bet jau yra pasiekęs pulkininko laipsnį ir ėjęs svarbias pareigas: buvo Chicagos miesto ligoninės direktorius, tapęs Illinois Mediciniškos ir Chirurginės Tarnybos direktoriaus pavaduotoju savo žinioje turėjo 14 valstybinių ligoninių su 46,000 pacientų. Nuolatinės kelionės, du ofisai (Springfielde ir Chicagoje) jam, mylinčiam šeimos gyvenimą, nebuvo prie širdies, iš tų pareigų pasitraukė, bet ir dabar pasilieka daugelio ligoninių štabo gydytojas bei profesūros narys Loyolos universitete. Taipgi yra dėstęs Chicagos Post-Graduate School of Surgery. Dabar gi daugiausia atsiduoda privačiai praktikai, įsitaisęs erdvius aštuonių kambarių kabinetus 9 E. Main Str., St. Charles, Ill.

Žiedas ir fotografija

Ties jo kabinetų durimis — jo ištisa lietuviška pavardė, prie kurios jis prisirišęs ir jos netrumpins. Jis taipgi yra lietuvių gydytojų draugijos narys, bet drauge yra pasiekęs ir garbingo tarptautinio pripažinimo būdamas priimtas nariu į Interantional College of Surgeons. Chirurgija — jo specialybė. Ypač jis domisi vidaus ligų chirurgija.

Ant jo rankos — stambus Kolumbo Vyčių žiedas. Jis yra pasiekęs trečią laipsnį toje katalikų organizacijoje. Jo kabinete kabo brolių Mayo foto nuotrauka, su asmeniška jam skirta dedikacija. Savu laiku jis gilino žinias garsioje jų klinikoje.

Kodėl daugėja protiniai ligonys

Vadovaęs Illinois valstybinėms nervų (mental) ligoninėms ir toj srity turįs didelį patyrimą, apie augantį tos rūšies ligonių skaičių jis yra nuomonės, kad čia turi reikšmės apskritai žmogaus amžiaus pailgėjimas. Tose ligoninėse yra apie 35 proc. ligonių senesnių kaip 60 metų, su didėjančia senatve tos ligos labiau reiškiasi. Antra, monės daugiau išsilavinę, į psichines, nervų ligas kitaip ima žiūrėti: jei seniau jas slėpė ir ligonius tik saugojo, dabar juos gydo. Trečia, didėja procentas gyvenančių miestuose. Gyvenant labiau susikimšus nebe taip įmanoma namuose laikyti protinius ligonius, kaip gyvenant atskirai kaime. Pagaliau turi įtakos ir modernus gyvenimo tempas, skubėjimas. Dabar kasmet po 750 naujų pacientų, sergančių nervų, proto ligomis, atgabenama į valstybines Illinois ligonines.

Religija žmogaus gyvenime

Savo ilgoje praktikoje J. Wiltrakis patyrė, kad religija teigiamai veikia žmogaus gyvenime, stabilizuoja jo nusistatymus ir elgesį, patiekia gyvenimo įvykių išaiškinimą.

Karo metu jam teko pustrečių metų tarnauti Pietų — Vakarų Pacifike, buvo Australijoje, Naujoje Gvinejoje. Jam teko stebėti kaip didelis progresas buvo padarytas tropinių ligų gydyme ar jų sustabdyme. Pradžioje tose vietose apie 50 procentų karių malarija išvesdavo iš rikiuotės. Išradus naujus gydymo būdus, tas procentas labai sumažintas.

Chirurgijos pažanga

Jis džiaugiasi, kad jo pamėgtoji chirurgija dabar tiek pažengusi, kad beveik nebėra vietos žmogaus organizme, kur nepasiektų chirurgo peilis. Operuojama net širdis ir plaučiai. Antibiotiniai vaistai kaip penicilinas ,streptomycinas — nuostabiai sulaiko bakterijų augimą. Daromos operacijos net galvoje ir jos gali turėti įtakos net į žmogaus būdą.

Dr. Wiltrakis pataria lietuviams studijuoti mediciną, kurie tą mėgsta. Darbo čia daug, bet ir pasitenkinimo yra. Šalia praktikos gydytojas turi visada sekti naujausią pažangą savo srityje. Pvz. dr. Wiltrakio knygyne galima matyti daugelio tomų leidinys "Lewis Practice of Surgery". Tomai taip įrišti, kad, kaip iš papkės, galima puslapius išimti. Ir gana dažnai ateina ištisi skyriai su naujausiais duomenimis, kuriuos įdeda išmesdamas "pasenusius" anksčiau turėtus, kur iš viso pa saulio spaudos išrenkamos informacijos ir greit atsiunčiamos.

Amerikiečiai pirmauja

Dr. Wiltrakis mano, kad amerikiečiai pirmauja medicinoje, tačiau atskirų dalykų galima pasimokyti ir iš pažangių kaikurių kitų kraštų.

Dabar ypač daug dėmesio kreipiama į preventyvinę mediciną, skatinama nelaukti kol rimtai susirgs, o periodiškai tik rinti sveikatą, kad būtų galima užkirsti kelią rimtesniems susirgimams. Ypač medicina augštai pastatyta Chicagoje ir artimose apylinkėse; čia medicinos centras, net penkios medicinos mokyklos, čia būna gydytojų konvencijos, vis tai proga neatsilikti, eiti pažangos keliu.

Savo laisvalaikį dr. Wiltrakis rašo studijas į mediciniškus žurnalus, dalyvauja legionierių, Kolumbo Vyčių veikime. Auginа 5 metų sūnų ir 9 mėnesių mergaitę ir yra pasiryžęs juos leisti į katalikų mokyklą, ir jis pats yra šv. Patriko parapijos narys. Savaitgaliais ir atostogų metu mėgsta su žmona išvykti žuvauti. Yra savo srities specialistas, bet drauge paprastas, draugiškas ir vaišingas.

J. Pr.

CLASSIFIED AND HELP WANTED ADVERTISEMENTS

"DRAUGAS" AGENCY
55 E. Washington St.
Tel. DEarborn 2-2434

2334 So. Oakley Ave.
Tel. VIrginia 7-6640—7-6641

PROGOS — OPPRTUNITIES

GROSERNE ir MĖSOS KRAUTUVĖ

Įsteigta prieš 16 metų, gerai einąs biznis. 4 kamb. užpakaly krautuvės. Jei pageidautumet galima pirkti ir namą. Pardavimo priežastis — mirtis šeimoje.

4958 So. Wood Street

IŠNUOMUOJAMA

Išnuom. 1 kamb. pašild., šviesus; prie gero susisiekimo; žema kaina. Klauskite M. J. Kiras

2419 W. Potomac

Antram aukšte išnuomojama 3 kamb. su baldais. Kreiptis:
5713 So. May
Kasdien 11 val. ryto iki 4 val. p.p.
Ketvirtadieniais 11 v. ryto iki 10 v.v.

PIRKITE APSAUGOS BONUS!

PERSKAITĘ "DRAUGĄ" DUOKITE JĮ KITIEMS.

HELP WANTED — MOTERYS

STENO-DICTAPHONE OPERATOR

EXPERIENCED

PERMANENT

5 day — 40 hour week

Good working conditions

GLASER CRANDELL

2000 S. Western

REAL ESTATE

PIRKITE tiesiai nuo savininko! 160 akerių "dairy" ūkį! 2 moderniški namai; labai geras pelnas! Turi turėti tuojaus grynų pinigų, parduoda už $250.00 akerį. Arti Crete, Ill. 35 mylios nuo Chicagos. Užimti galima bus sausio mėn. Šaukite arba rašykite — Clinton Diekman, Rte 1, Box 86, Crete, Illinois. Šaukite Crete 4234.

DĖMESIO!

● TELEVIZIJA ● RADIO ● ŠALDYTUVAI ● SKALBIAMOS MAŠINOS ● LYGINTUVAI ● (IRONERS ● PLOKŠTELĖS (RECORDS) ● NAMŲ REIKMENYS IR T.T.

WEISS APPLIANCE

PILNAS TELEVIZIJOS IR RADIO APTARNAVIMAS

4057 South Archer Avenue
Tel. YArds 7-8666, Chicago 32, Ill.

ALBINAS BENIULIS

ATLIEKA PERKRAUSTYMUS ir įvairių daiktų pervežimus

Taip pat persiunčiame į užsienį pakietėlius įvairaus maisto.

Kreiptis:
2554 SO. HALSTED STREET
Tel. DAnube 6-8245

SKELBKITĖS "DRAUGE"

HELP WANTED — VYRAI

Ar jūs jieškote nuolatinio darbo — švarios dirbtuvės ir darbininko įvertinimo.

ACME STEEL COMPANY

Turi atidarymus šiose srityse:

- COLD ROLLING MILLS
- HOT ROLLING MILL
- OILERS
- WAREHOUSE
- SLITTERS
- PUNCH PRESS

Augščiausias atlyginimas plieno pramonėse. Tremtiniai priimami. Reikalinga suprasti angliškai. Gausūs darbininkams priedai. ATEIKITE:

ACME STEEL COMPANY
135th Street & Perry

Ar domitės nuolatiniu darbu su užtikrinta ateitim?

PRODUCTION ENAMELING CO.

Turi keletą vietų dabar dėl

JIG AND FIXTURE MEN

Geros darbo sąlygos, švari dirbtuvė. Pilna eilė priedų darbininkams. Viršvalandžių. Imsime DP; turi suprasti angliškai

PRODUCTION ENAMELING CO.
345 N. Francisco **SA 2-4300**

HELP WANTED — MOTERYS

STANDARD COIL

Aurora, Illinois

Pasaulyje didžiausias gamintojas TV Tuner turi keletą vietų

Mergaitėms - Moterims

Assemblers - Light Bench Work

7:30 v. r. iki 4 v. p.p.

Patyrimas nebūtinas; mielai imsime sąžiningas pramokusias. Malonios darbo sąlygos. Geras pradinis atlyginimas, automatiški pakėlimai. Poilsiui pertraukos. Pilna darbininkų priedų programa. Imsime D. P. Employment Ofisas atdaras kasdien iki 5 val., o šeštad. iki vidudienio. Kreipkitės šiandien ir pasikalbėkite apie jūsų ateitį pas —

STANDARD COIL
1000 Rathbone Ave.
Aurora, Illinois

MATYKITE PAUL BERNSEE

Ar jūs jieškote pastovaus darbo plius darbininko įvertinimo?

INTERNATIONAL MINERALS & CHEMICALS

Turi keletą darbų dėl

- **STOCK HANDLERS**

Patyrimas nereikalingas. D. P. kviečiami, taip pat

- **LABORATORY TECHNICIANS**
- **LABORATORY ASSISTANTS**

Bus priimami baigusieji High School su laboratorijos apmokimu. Geros darbo sąlygos — gausūs darbininkams priedai. Šaukite Dr. Gillis.

COrnelia 7-1428

HELP WANTED MOTERYS

Ar jūs domitės pastoviu darbu su saugia ateitim. Mes turime darbą bendram raštinės darbo tarnautojai. Malonios darbo sąlygos, įvairios pareigos. 5 dienos savaitėj 38 valandos. Visi darbininko priedai.
Telefonas:
RAndolph 6-8765

Ar jūs domitės pastoviu darbu su saugia ateitimi.

MAŠININKĖS-SWITCHBOARD

Patyrusios — bet bus priimama ir sugebanti pradedančioji.

Malonios darbo sąlygos, įvairios pareigos. Proga panaudoti savo sugebėjimus. 5 dienos savaitėj. Visi priedai.

Skambinkite Mr. Loser
WAbash 2-7626

REIKALINGA ŠEIMININKĖ!

Gražiame Highland parko name norima tinkama šeimininkė. 2 mokyklinio amžiaus vaikai. Privatus kambarys ir vonia. Televizijos aparatas. Tėvai dirbantys. Geras atlyginimas. Skambinkite nuo 10 val. ryto iki 2 val. po pietų.

EA 7-1966 arba
Higland Park 2-4472

GIRLS

General office
Small pleasant office

- **Typing**
- **Filing and**
- **Dictation**

PERMANENT
Will consider capable beginner.

Apply in person
Mr. Bullinger or Mr. Vesely

VESELY BROS.
Ford Dealers
3819 Ogden Ave.

TYPISTS

Good opportunity for advancement. Experienced or will train beginners. Perm. work. Modern office with congenial working conditions.

DURO METAL PRODUCTS

2649 N. Kildare

SECRETARY-TYPIST

Experienced for general office work. Permanent. Good salary. Opportunity for advancement. Excellent working conditions.

- **Paid vacation**
- **Paid holidays**
- **Hospitalization and insurance**

DEARBORN GLASS CO.
2414 W. 21st Street

Ar domitės nuolatiniu darbu su užtikrinta ateitim?

GENERAL OFFICE WORK

Išmokysime budrią naujai pradedančią dirbti. Malonios darbo sąlygos, įvairios pareigos, kartu mašinraštis, 5 dienų, 36¼ val. savaitė. Moderni raštinė. Daug priedų. Kreiptis:

BRUNNER & LAY, INC.
9300 King St.
Franklin Park, Illinois
GLadstone 5-3232

Ar domitės nuolatiniu darbu su užtikrinta ateitim? Turime keletą vietų.

MERGAITEMS-MOTERIMS

MECHANICAL ASSEMBLERS

ELECTRICAL ASSEMBLERS

Patyrimas nebūtinas. Išmokysime sąžiningas darbininkes. Geros darbo sąlygos. Gausūs priedai darbininkams. Kreiptis šiandien —

ROCK-OLA MFG. CORP.
800 N. Kedzie

Ar domitės nuolatiniu darbu su užtikrinta ateitim? Turime keletą vietų dėl —

- **TYPIST-CLERKS**
- **STENOGRAPHERS**
- **BOOKKEEPERS**

Imsime naujai pradedančias dirbti arba patyrusias. Malonios darbo sąlygos, įvairios pareigos. 5 dienų, 35 val. savaitė. Gausūs priedai. Kreiptis šiandien asmeniškai pasikalbėjimui.

PHOENIX LONDON GROUP
Room 329 **121 W. Adams**

HELP WANTED — VYRAI

- **Slitter operators**
- **Machine Helpers**
- **Will train to be machine operators**
- **Warehouse clerks**

STEEL SALES CORPORATION
BIshop 7-7700
3320 S. Pulaski

BOYS
17 or over
Choice of 3 shifts
8 a. m. to 4 p. m. $1.12 per hr.
4 p. m. to 12 midnite $1.26
12 midnite to 8 a. m. $1.29

CHICAGO ROTOPRINT
4601 Belmont

REIKALINGA moteris siūti perkelines plaunamas sukneles. Aukščiausias akordinis atlyginimas. Aukščiausi "bonus"; visi priedai. Nuolatinis darbas patyrusioms ir nepatyrusioms. Ateikite.

3021 N. Pulaski Rd.

Ar jūs esate susidomėję nuolatiniu darbu su užtikrinta ateitim? Mes turime vietą gabiai

SEKRETOREI—STENOGRAFEI

Patyrusi, bet priimsime gabią pradedančią. Malonios darbo sąlygos, įvairios pareigos. 5 d. sav.; gausūs darbininkams priedai. Šaukite arba pamatykite

MR. GOOD

WHitehall 4-4627
371 W. Ontario

IMMEDIATE EMPLOYMENT
for
PLATER'S HELPERS

Experienced or will train men capable for this work. These are steady jobs. Plenty of overtime. Apply:

LIGHT METAL PROCESSORS, INC.
3434 W. Henderson
JUniper 8-8862

HELP WANTED — MOTERYS

Ar jūs jieškote nuolatinio darbo su užtikrinta ateitim? Mes turime atidarymą

STENOGRAFEI

mažoj, maloniој įstaigoj. Malonios patalpos plačioj visam pasaulyje profesionalų organizacijoje. Įvairios pareigos. 39¼ val. į sav. Priedai. Geras pradinis atlyginimas sąžiningai darbininkei. Ateikite asmeniškai.

1516 N. Lake Shore Drive

Tuojaus galite gauti darbą

Jei jūs esate gabi mašininkė, susidomėjusi nuolatiniu darbu — mes turime tinkamą jums darbą. Malonios darbo sąlygos, įvairios pareigos. 5 d. sav. Gausūs priedai. Ateikite asmeniškai pasikalbėjimui.

Mr. Schneider

THE DELTA POWER TOOL

3930 So. Winchester

LAfayette 3-6673

IMMEDIATE EMPLOYMENT

- **Typists**
- **Acct. Clerks**
- **Comp. Operators**
- **General Clerks**

Full or part time. January and June Graduates can obtain part time work and become familiar with our office procedure. Pleasant working conditions diversified duties. Many employee benefits.

Apply:
STEEL SALES CORP.
3348 S. Pulaski Rd.

Are you interested in a permanent position? We have an immediate opening for "A girl Friday". If you possess individual judgement and initiative, can do figure work and general office, we have the job for you. Pleasant surroundings, diversified duties. Must be neat, as you will be meeting public. 5 day week. Liberal benefits. Call or see Mr. St. Pere.

BUTLER AVIATION

4848 W. 63rd St.
Portsmouth 7-4400

HELP WANTED — VYRAI

Čia yra nuolatinis darbas gabiam
BUHALTERIUI — SALES CLERK
Malonios darbo sąlygos, įvairios pareigos. Gausūs priedai — priimsime ir išmokytą baigusį dabar mokyklą.

ŠAUKITE:
Financial 6-0500
H. Dees

Reikalingas vyras valymo darbui. Jaunesnis negu 45 m. amž. Naktinis darbas. Matykite Mr. Crosley tarp 2 ir 5 val.

F. E. COMPTON & CO.
1000 N. Dearborn

ASSEMBLERS

Must have some mechanical experience as our product is portable power tools.

Age 22—35

Steady. Good hourly starting wage. Many company benefits. Apply Personnel Dept.

MALL TOOL CO.

7774 S. Chicago Ave.

APMUŠĖJAI
5
$2.50 val. ir virš. Nuolatinis darbas. Didžiausia pietinė unijos apmušimo dirbtuvė.

REGAL FURNITURE, INC.
1611 W. 63rd St.
GRovehill 6-8074
Atdara šeštad. 8 val. ryto iki 4 val. v.

PARDAVIMUI

PARDUODAMAS 1940 m. Buick. Labai gerame stovyje. Kreiptis:

4531 So. Paulina St.
(2-tras aukštas, vidurinis butas)

REIKALINGAS BUTAS

Lietuvių šeima su 1½ m. vaikučiu ieško 4 kamb. neapstatyto buto. Prašo skambinti

WAlbrook 5-0548

PAJIEŠKOJIMAS

Pajieškoma Ursulė, Viktė ir Juzė Gritenaitės arba Kaupaitės, atvykę Amerikon prieš 1-ąjį Didįjį karą. Kilę iš Pajurio parapijos, Ukmergės apskričio. Prašo jas atsiliepti ar žinančius apie jas pranešti Kotrynai Kaupaitei, 19 St. John Rd., Toronto, Ont., Canada.

PAJIEŠKOJIMAS

Pajieškau savo pussesers Jevos Akelytės, atvykusios Amerikon prieš 1-ąjį Didįjį Karą. Kilusios iš Jurgeserių kaimo, Kalvarijos valsč., Marijampolės apskr. Ją arba žinančius apie ją prašome pranešti Marijai Valiulienei (Šventickaitei), kilusiai iš Strazdų kaimo, Krosnos valsč., dabar gyvenančiai 45 Lakeview Ave., Toronto, Ont., Canada.

BUSINESS SERVICES

PIANINŲ DERINIMAS

Specialistas derina (Piano tuning) ir taiso pianus. Pigiai parduodamas geras pianas.

Telef. YArds 7-2490

Make money in Texas. Get yourself a fine tract now near Houston for only $245. Pay $10.00 cash and $10.00 monthly. Fastest growing city and second largest seaport in U. S. Huge $100 million steel plant. Worlds greatest oil producing, refining, chemical manufacturing and shipping center. Many are making phenomenal profits here and you can too. These beautiful tracts located in Houston's desirable Southside Suburbs with all-weather streets, electricity, schools, bus service, etc. Insured title. Write today for maps, pictures. Full information free.
B. F. WOOD, Owner,
Box 6223, Houston 6, Texas
Send the coupon below for further information.

Name .....
Address .....
City .....
State .....
Send information of tracts

VYRAI IR MOTERYS

Ar jūs esate susidomėję nuolatiniu darbu su užtikrinta ateitim? Mes turime atidarymą patyrusiam

RATE CLERK
taip pat
Sąskaitininkei — gabi, pradedanti darbą priimama; geros darbo sąlygos, įvairios pareigos; valandos nuo 12 pietų iki 9 vakaro (Truck line).
ŠAUKITE:
CAlumet 5-4540

Ar jūs domitės pastoviu darbu su saugia ateitim? Mes turime keletą darbų dėl Dictaphone operatorės ir mašininkės. Malonios darbo sąlygos, įvairios pareigos. Patyrusios, bet bus priimamos ir apmokytos baigusios mokyklą. 5 dienos savaitėj, darbininko priedai. Šaukite Miss Wisdom HAymarket 1-2135.

PERSKAITĘ "DRAUGĄ", DUOKITE JĮ KITIEMS.

PADĖKOS

PROF. M. BIRŽIŠKOS PADĖKA

Šių metų rugsėjo 28 d. Amerikos Lietuvių Tarybos Los Angeles skyrius surengė mano 70 metų amžiaus sukakties minėjimą. Tąja proga gavau išklausyti malonių sveikinimų ir linkėjimų, tiek minėjime pareikštų, tiek ir iš kitur atsiųstų, paskaityti palankių apie mane spaudos atsiliepimų, susilaukti dovanų ir aukų.

Kiekvienam mane sveikinusiam ar apdovanojusiam stengiuosi atskirai padėkoti, o čia tik bendrai tegaliu visiems padėkoti. Visų pirma ALT Los Angeles skyriui su jos pirmininku J. Peters-Petraičiu priekyje, kuris minėjimui vadovavo ir minėjimui Rengti Komisijai, būtent tautiečiams ir tautietėms M. Aftukienei, prof. K. Alminauskiui, A. Deringienei, F. Kudirkai, dr. P. Pamataičiui, A. Skiriui, M. Starkui, M. ir J. Steponavičiams, V. Trumpai ir komisijos pirmininkui J. Uždaviniui, daugiamečiui mano šeimos globėjui tremtyje. Bažnyčioje ir minėjime savo malda mane sustiprinusiam kun. klebonui J. Kučingiui; įrengusiam mano darbo kambarį konsului J. Bielskiui su ponia ir kitiems minėjimo dalyviams, tiek gausingai Losangelinei lietuvių visuomenei, tiek ir kitataučiams — Los Angeles aukštųjų mokyklų atstovams su Loyolos universiteto prezidentu Charles S. Casassa, S. J., ir California univ. atstovu prof. dr. Malbone W. Grahamu, paskaičiusiu mums pareiškimą, priekyje, — buvusiam JAV atstovui dr. Owenui J. C. Noremui, — lietuvių, estų, ukrainiečių ir gudų visuomenės atstovams, — vietinių lietuviškųjų organizacijų atstovams ir atstovėms, — St. Šimkaus vardo chorui, giedant "Gaudeamus igitur!" posmą "Vivat et respublica" žodžius "et qui illam regit" sąmojingai pakeitusiam į "populusque eius" — ir visiems kitiems minėjimo dalyviams. Atsiuntusiems savo sveikinimus ir linkėjimus Nepriklausomosios Lietuvos ministeriams ir konsulams su diplomatijos šefu S. Lozoraičiu priekyje, Vyriausiojo Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto pirmininkui prelatui M. Krupavičiui, Amerikos Lietuvių Tarybos Vykdomajam Komitetui, Kanados, Australijos, Vokietijos lietuvių bendruomenės vadovybėms, Ukrainiečių Kongreso Komitetui, lietuvių-latvių "Vienybės" vadovybei, JAV ir kitur visuomeninėms ir politinėms, kultūrinėms ir mokslinėms lietuvių organizacijoms, Švedijos universitetų profesoriams Ekblomui, Falkui ir Arumaa, seniems savo draugams ir profesoriams—bendradarbiams su Lietuvių Profesorių Draugijos valdyba priekyje, buvusiems mano klausytojams ir mokiniams, palankiems man kunigams ir pasauliečiams veikėjams, visiems užsienines mūsų bendruomenės atsiliepusiems jautrios širdies seniems ir jauniems mano tautiečiams ir tautietėms.

Nieku kitu negalėdamas atsidėkoti tautinei savo bendruomenei kaip tik pluksnos darbu, skiriu jai šį kartą savo galvojimus apie lietuvių tautą — rašinį "Lietuvių tautos kelias į naująjį gyvenimą", kurio I-sis tomas prieš kelias savaites iš spaudos yra išėjęs, o II-sis žada pasirodyti pirmaisiais 1953 m. mėnesiais.

Nuoširdžiai visiems dėkoju.

M. Biržiška

1952. 10. 31,
Los Angeles, Kalifornijoj

PADĖKA

Šv. Pranciškaus Vienuolyno Rėmėjų I skyr. vajaus vakarienė seserų koplyčios reikalui gerai pasisekė.

Reiškiame padėkos žodį mūsų klebonui prelatui B. Urbai už gausią paramą, vakaro vedėjui kun. A. Valančiui, kalbėtojams — kun. dr. J. Prunskiui ir A. Gilienei; prof. A. Pociui už programos suruošimą, programos dalyviams — solistui Juozui Laurušoniui, Ur. Sabalauskaitei, šv. Jurgio parap. Moterų Chorui, šeimininkei E. Stanevičienei, jos pagelbininkei J. Chiurienei ir kitoms; patarnautojoms prie stalų, tiketų platintojoms, darbuotojoms, amžinoms narėms, kurios tą vakarą įsirašė, aukotojams, atsilankiusiems ir visiems kitiems; dienraščiui "Draugui" už skelbimą; radijo pranešėjams — S. Barcus, Margutis ir visiems kitiems, kurie kokiu nors būdu prisidėjo prie šio vakaro pasisekimo.

To vakaro pelnas ir visų aukotojų vardai bus pasiųsti šv. Pranciškaus seserims į Pittsburgh, Pa.

Priimkite mūsų nuoširdų ačiū.

Vakaro rengėjos:
A. Kanapack, H. Lesčiauskas, E. Jonaitienė, J. Pukelienė.

Šveicarai — vargstantiems

Šveicarijos katalikų labdaros įstaiga nuo karo pabaigos Vokietijos varguomenei prisiuntė maisto, medikamentų, drabužių ir baldų už 12,3 milionų frankų

TADO BALČIŪNO
PRECIZIŠKAS LAIKRODŽIŲ TAISYMAS
2156 W. 23rd St.; YA. 7-0841
Laikrodžiai elektroniškai patikrinami ir atnaujinami. Atstovybės visose Čikagos lietuvių kolonijose. Darbo val.: 5-8 val. valk. Šeštadieniais nuo 10-8 val. vakaro.

PERKRAUSTAU BALDUS
VIETOJE IR IŠ TOLIMESNIŲ DISTANCIJŲ
TURIS ILGĄ PATYRIMĄ
JUOZAS NAUJOKAITIS
6819 So. Rockwell Street
CHICAGO 29, ILL.
Tel. WAlbrook 5-9209

• Televizijos
Jums visados apsimokės pirkti televizijos aparatą iš patyrusios, sąžiningos krautuvės — iš
BUDRIKO,
kur yra užlaikoma 3 patyrę mechanikai ir kur Televizijos parsiduoda geriausių išdirbysčių nauji modeliai su pilna garantija:

MAGNAVOX, ADMIRAL, GENERAL ELECTRIC, PHILCO, R. C. A. VICTOR, DUMONT ir pačios geriausios su BUDRIKO leibeliu.

Kaina nuo $199.50 už didelės mieros paveikslą ir aukščiau.

Priimame mainais jūsų radiją, gramafoną, armoniką, pianą ir duodame didelę nuolaidą.

LENGVAIS IŠSIMOKĖJIMAIS

Keletas bargenų išmainytų, perdirbtų T. V. Setų:

Motorola 7 col.	$39.95
Stromberg-Carlson 10"	$49.95
RCA-Victor 16" už	$59.95
Sparton Console 10" už	$59.95
RCA-Victor 10" Console	$69.95
16" Console TV už	$119.50
17" Table TV už	$148.50
17" Console už	$159.50
20" Table TV už	$169.50
21" Console TV už	$189.50
Admiral Phonograph, Radio ir TV kombinacija	$139.50
Elektr. phonografai po	$19.95

Mažos radios po $19.95 ir augščiau.

Jeigu jūsų TV setas neveikia, patelefonuokite Victory 2-9542, Budriko mechanikas jums sąžiningai sutaisys.

JOS. F. BUDRIK, Inc.
3241 SO. HALSTED ST.

Krautuvė atidaryta pirmadienio ir ketvirtadienio vakarais iki vėlumos. Nedėliomis uždaryta.

Budriko Radijo Valanda leidžiama kiekvieno ketvirtadienio vakare nuo 6 iki 7 val. vak. iš stoties WHFC, 1450 kilocycles.

PRECIZINIS TELEVIZIJOS IR RADIJO
APARATŲ TAISYMAS
Sąžiningas ir garantuotas darbas. Aparatai nemokamai paimami ir pristatomi į namus.
DARBO VALANDOS: 6 v.v.—10 v.v
Šeštadieniais: 8 v. ryto—10 v. vak
M. RIMKUS, 4119 So. Francisco
Telef. YA 7-1099

STATYBAI IR NAMŲ PATAISYMAMS PRISTATOME VISOKIŲ RŪŠIŲ MEDŽIAGĄ
CARR MOODY LUMBER CO.
STASYS LITWINAS, Prez.
3039 So. HALSTED ST.
Tel. Victory 2-1272
APKAINAVIMĄ IR PREKIŲ PRISTATYMĄ TEIKIAME NEMOKAMAI
RAŠTINĖ ATIDARYTA kasdien nuo 8 val. ryto iki 6 val. vakaro ir šeštadieniais iki 3 val. vakaro

Nuostabu, kaip Kramtoma Guma Vidurių Laisvintoja Veikia
PAŠALINDAMA ATMATAS, — o ne gerą maistą

• Čia ta paslaptis, kurią milijonai žmonių patyrė apie FEEN-A-MINT, tą modernią kramtomą gumą — vidurių laisvintoją. Taip, todėl FEEN-A-MINT'O veikimas yra taip neįprastai skirtingas!

Gydytojai sako, kad kiti vidurių laisvintojai pradeda veikti perdaug anksti... jau pačiame skilvyje. Didelė tokių vidurių laisvintojų kiekis suardo virškinimą, pašalina sveikatai ir energijai reikalingą maistą... žmogus jaučiasi silpnas, pavargęs.

Bet švelnus FEEN-A-MINT yra kitoks. Priimtas pagal nurodymus, jis veikia daugiausiai apatinėj vidurių dalyje — pašalina tiktai atmatas, bet ne gerą maistą! Išvenkite tos blogos savijautos. Vartokite FEEN-A-MINT ir jauskitės gerai, pilni gyvybės Nusipirkit FEEN-A-MINT! Kainos nepakeltos — dar 25c, 50c ir tiktai 10c.

FEEN-A-MINT
FAMOUS CHEWING-GUM LAXATIVE

DIDELIS PASIRINKIMAS
Gerų vartotų mašinų nupigintom kainom

1951	BUICK 4 door Dynaflow	$1895.00
1950	BUICK 4 door Dynaflow	$1695.00
1950	BUICK 4 door Special	$1395.00
1950	HUDSON 2 door	$1095.00
1949	BUICK 2 door Dynaflow	$1395.00
1949	BUICK 4 door Dynaflow	$1395.00
1949	BUICK Super 4 door	$1345.00
1949	BUICK Super 2 door	$1295.00
1948	CHEVROLET Club coupe	$795.00
1948	BUICK 4 door Dynaflow	$1195.00
1948	BUICK 4 dr.	$1095.00
1948	OLDSMOBILE 4 door	$995.00
1948	STUDEBAKER 4 door	$875.00
1948	NASH "600" Cp.	$595.00
1947	PACKARD 4 dr.	$645.00
1947	BUICK Super 2 door	$875.00
1947	BUICK Special 4 door	$645.00
1942	BUICK Super 4 door	$245.00
1941	BUICK Super 4 door	$195.00

Norintiems pirkti naują mašiną turime visokių naujų

BUICK
MILDA BUICK SALES
907 West 35th Street
LAfayette 3-2022

Diena Ateis, Kai Būsi Linksmas Sutaupęs!
Taigi, dabar pradėkite taupyti šioje lietuviškoje įstaigoje. BRIGHTON Savings & Loan moka 3% pelno ant jūsų sutaupų.
Kiekvieno taupytojo indėliai apdrausti iki $10,000.00.
Brighton Savings and Loan Ass'n
4071 Archer Ave. į vakarus nuo California Ave.
CHARLES ZEKAS, Sec'y
OFISO VALANDOS:
Pirmad., Antrad., Penktad. ir Šešt. 9:00 ryte iki 4:30 p. p.
Trečiad. 9:00 ryte iki 12:00 v. d.
Ketvirtad. 9:00 ryte iki 8:00 vak.

LIETUVOS IR VATIKANO SUTARTIS

(Atkelta iš 3 psl.)

Žvilgterėję į viršminėtus davinius negalime sutikti su p. Onos Zaštautaitės teigimu, kad iš arkiv. J. Matulaičio - Matulevičiaus paruošto konkordato ministerio Aug. Voldemaro sudarytame konkordate maža kas belikę. Ji rašė: "... a. a. Matulevičiaus paruoštojo konkordatui projekto maža kas beliko. Tik vienas - kitas dalykėlis tapo įtrauktas... į dokumentą". (Pijus XI, Marijampolė 1937, 364). Iš tikrųjų gi daugiau kaip pusė to, ką randame Lietuvos konkordate, jau buvo apaštališkojo vizitatoriaus arkiv. J. Matulevičiaus schemoje įtraukta. O tai, kuo Lietuvos konkordatas bažnytinės teisės žvilgsniu pralenkia ankstesniuosius, į šį konkordatą yra paimta kaip tik iš tos schemos. Taigi šis sutapimas nėra aklas ir atsitiktinis.

Baigdami tariamės turį tvirtą pagrindą teigti, kad arkiv. Jurgio Matulaičio - Matulevičiaus, MIC, pastangos buvo lemiamos ne tik Lietuvos konkordato pagreitinimui, bet ir jo turinio ištobulinime.

A. A.
ALEKSANDRA KASPUTIENĖ
(po tėvais Karnelskaitė)
Gyv. 12519 S. Corliss Str., tel. CEdarcrest 3-4974.
Mirė lapkr. 8 d., 1952 m., 3 val. ryte, sulaukusi 57 m. amž.
Gimus Lietuvoje. Kilo iš Tetvėnių parap., Kibučių kaimo.
Amerikoje išgyveno 39 m.
Pasiliko dideliamą nuliūdime: duktė Ona Daukšienė ir žentas Eduardas ir 4 anūkės; 2 broliai: Jonas Karnelski ir jo šeima ir Vilimas Karnelski; sesers vaikai Klementas Zaveckas ir Jieva Bitunienė; pusesere Sofija Gudulauskienė, iš Collinsville, Ill., ir jos vyras Motiejus ir jų šeima; ir daug kitų giminių ir draugų.
Kūnas pašarvotas L. Ežerskio koplyčioje, 1646 W. 46th St. Laidotuvės įvyks antrad., lapkr. 11 d. Iš koplyčios 8:30 val. ryto bus atlydėta į Šv. Kryžiaus parap. bažnyčią, kurioje įvkys gedulingos pamaldos už velionies sielą. Po pamaldų bus nulydėta į Šv. Kazimiero kapines.
Nuoširdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.
Nuliūdę: Duktė, Žentas, Anūkės, Broliai, Sesers Vaikai, Puseserė ir Giminės.
Laid. direkt. L. Ežerskis — tel. YArds 7-0781.

A. A.
JUOZAPAS DONAUSKY
Gyv. 7115 S. Rockwell St.
Mirė šeštad., lapkr. 8, 1952, 8:00 val. vak., sulaukęs 58 m.
Gimė Lietuvoje. Kilo iš Šiaulių apskr., Kraupų parapijos.
Amerikoje išgyveno 39 m.
Pasiliko dideliame nuliūdime žmona Rozalija (po tėvais Bagužaitė); sūnus Anthony, marti Frances; duktė Ona Lubke ir žentas Arthur bei 4 anūkai: Thomas, Patricia, Joseph ir Michael, ir daug kitų giminių, draugų ir pažįstamų. Lietuvoj pasiliko dvi seserys: Pranciška ir Ona ir brolis Antanas ir jų šeimos.
Kūnas pašarvotas Antano B. Petkaus koplyčioje, 6812 So. Western Ave. Laidotuvės įvyks ketvirtad., lapkr. 13 d. Iš koplyčios 9 val. ryto bus atlydėtas į Šv. Kryžiaus parap. bažnyčią, kurioj įvyks gedulingos pamaldos už velionio sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į Švento Kazimiero kapines.
Nuoširdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti laidotuvėse.
Nuliūdę: Žmona, Sūnus, Duktė, Žentas, Marti, Anūkai ir kiti Giminės.
Laid. direkt. Ant. Petkus — tel. GRovehill 6-0142.

A. A.
PETRONĖLĖ PETREIKIS
(RANKAITĖ)
Gyveno Peotone, Illinois.
Nelaimėje mirė lapkr. 8 d., 1952 m., 1:30 val. popiet, sulaukusi pusės amžiaus.
Gimė Lietuvoje. Kilo iš Telšių apskr., Darbėnų parapijos, Vaineikių kaimo. Amerikoj išgyveno 44 m.
Pasiliko dideliame nuliūdime vyras Kazimieras, 5 sūnūs — Charles, marti Dorothy, Juozapas, marti Sophie, Michael ir marti Francine, Daniel ir marti Uldine, John ir marti Bertha, dvi dukterys Paulina Zabor ir žentas Edmund ir Helen Petreikis, 17 anūkų, brolis Daniel Rankaitis, pusesere Nellie Cuzas, jos vyras Juozapas ir šeima, pusbrolis Michael Surpis ir žmona Elena ir jų šeima, brolienė Barbora Petreikis ir jos šeima ir kiti giminės, draugai ir pažįstami.
Kūnas pašarvotas Bukausko koplyčioje, 10821 S. Michigan Ave. Laidotuvės įvyks antrad., lapkr. 11 d. Iš koplyčios 8:30 val. ryto bus atlydėta į Šv. Petro ir Povilo parap. bažnyčią, kurioj įvyks gedulingos pamaldos už velionies sielą. Po pamaldų bus nulydėta į Šv. Kazimiero kapines.
Nuoširdžiai kviečiame visus gimines ir draugus dalyvauti šiose laidotuvėse.
Nuliūdę: Vyras, Sūnūs, Dukterys, Marčios, Žentas ir kiti Giminės.
Laid. direkt. L. Bukauskas, tel. COm. 4-2228.

DVIEJŲ METŲ MIRTIES SUKAKTUVĖS

A. A.
JONAS MAZELIAUSKAS
Gyv. 3405 S. Lituanica Ave.
Kilęs iš Tauragės apskr., Kviedarnos parapijos. Amerikoje išgyveno 52 m. Mirė lapkričio 13 d., 1950 m. Buvo palaidotas šv. Kazimiero kapinėse lapkričio 18 d.
Už a. a. Jono sielą bus atlaikytos trejos šv. Mišios lapkričio 12 d., 1952, 8 val. ryto, Šv. Jurgio parapijos bažnyčioje.
Prašome gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šv. Mišiose ir pasimelsti už velionies sielą.
Liūdi žmona,
ROŽĖ MAZELIAUSKIENĖ

PIRKITE TIESIOG NUO MR. NELSON
— savininko —
St. Casimir Monument Company
3914 West 111th Street
Vienas Blokas nuo Kapinių
Didžiausias Paminklams Planų Pasirinkimas Mieste
Telef. CEdarcrest 3-6335

KURIANAMAS ALIEJUS
Aptarnaujame pietinę Chicagą.
Aliejus krosnims ir centraliniui apšildymui. Punktualus patarnavimas
Tel. LAfayette 3-0309
Vakarais HEmlock 4-6264

PARDUODAME ANGLIS IR PEČIAMS ALIEJŲ
PERKRAUSTOME BALDUS
Patarnaujame gerai ir pigiai
STASYS FABIJONAS
2146 SO HOYNE AVE.
Tel. VIrginia 7-7097

VESTUVINĖS NUOTRAUKOS
Aukštos Rūšies Fotografijos
MŪSŲ SPECIALYBĖ
Precin Photo Studio, Inc.
EDVARDAS J. ULIS, Sav.
4068 Archer Avenue
Telefonas VIrginia 7-2481

SOPHIE BARCUS
Iš WGES stoties — Banga 1390
PIRMAD. iki PENKTAD.
8:45 iki 9:30 val. ryte
ŠEŠTAD. 8:30 iki 9:30 ryte
LIETUVIŠKOS VAKARUŠKOS
Iš tos pat stoties PIRMADIENIO vakare nuo 7 iki 8 val.
RADIO PROGRAMA
7121 SO. ROCKWELL ST.
Chicago 29, Ill. HEmlock 4-2412

LIETUVIŠKA ĮSTAIGA
SAFETY OF YOUR SAVINGS
CRANE Savings & LOAN ASS'N
INSURED UP TO $10,000
3% on savings
2555 West 47th Str. CHICAGO 32, ILL. LAF. 3-1083
B. R. PIETKIEWICZ PRES.

John F. Eudeikis
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
TRYS MODERNIOS KOPLYČIOS
4605-07 South Hermitage Avenue
Tel. YArds 7-1741-2 ir BIshop 7-9481
4330-34 South California Avenue
Telefonas BIshop 7-9719
AMBULANCE DIENA IR NAKTĮ

ANTHONY B. PETKUS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
6812 SO. WESTERN AVE. CHICAGO, ILL.
1410 S. 50th AVE. CICERO, ILL.
GRovehill 6-0142
HEmlock 4-2644
TOwnhall 3-2109

LIŪDĖSIO VALANDOJ
Šaukite
MAŽEIKA & EVANS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
6845 So. Western Ave. Air Conditioned koplyčia
REpublic 7-8600 — 7-8601 Automobiliams vieta
Tiems, kurie gyvena kitose miesto dalyse; gausime koplyčią arčiau jūsų namų.

SEKANTIEJI YRA NARIAI CHICAGOS LIETUVIŲ LAIDOTUVIŲ DIREKTORIŲ ASOCIACIJOS
Ambulansų patarnavimas yra teikiamas dieną ir naktį. Reikale šaukite mus.
Mes turime koplyčias Roselando dalyse ir visose Chicagos ir tuojaus patarnaujam.

STEPONAS C. LACHAWICZ
2314 West 23rd PLACE Tel. VIrginia 7-6672
10756 S. MICHIGAN AVE. PUllman 5-1270

PETRAS P. GURSKIS
659 West 18th STREET Tel. SEeley 3-5711

ALFREDAS VASAITIS-VANCE
1446 South 50th AVE., CICERO, ILL. Tel. OLympic 2-1003

POVILAS J. RIDIKAS
3354 S. HALSTED STREET 710 W. 18th STREET
Telephone YArds 7-1911

LEONARDAS F. BUKAUSKAS
10821 S. MICHIGAN AVE. Tel. COmmodore 4-2228

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 S. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-3401

JURGIS F. RUDMIN
3319 S. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-1138—1139

JULIUS LIULEVIČIUS
4348 S. CALIFORNIA AVE. Tel. LAfayette 3-3572

LEONARDAS A. EŽERSKIS
1646 WEST 46th STREET Tel. YArds 7-0781

× **Kun. Antanas Perkūmas,** 20 metų išbuvęs Kinijos misijose ir puikiai kalbąs kiniškai, dviemis jų dialektais (kinų oficialine kalba ir Kantono dialektu) atvyko į Chicagą ir apsistojo pas A. Dzirvoną, 2421 W. 45 Str., telefonas YArds 7-2322. Chicagoje išbus iki šio mėnesio galo, o paskiau išvyks į Venecuelą dirbti su lietuviais, talkindamas kun. A. Sabaliauskui.

Kun. A. Perkūmas yra gimęs Darbėnuose, 1909 m.; baigęs Palangos vid. mokyklą įstojo į saleziečius ir gimnaziją bei noviciatą baigė Italijoje, o po to išvyko į Kiniją, kur išėjo kunigo mokslus ir buvo įšventintas 1941 m. Karo metu, gelbėdamas našlaičius, buvo sužeistas ir dabar turi nesveiką koją. Japonų buvo kalinamas. Vykdamas iš Kinijos aplankė Italiją, dabar sustojo JAV keliaudamas į Pietų Ameriką. Kun. Perkumo žiniomis komunistams užėjus, lietuvių Pietinėje Kinijoje nėra likę. Svečias iš Kinijos yra atsivežęs kinietiškų rankdarbių, pešinių, drožinių ir šilko dirbinių, kuriuos besidomintiems gali parodyti. Chicagoje nori susipažinti su lietuvių veikla ir ką galima pritaikyti Venecueloje. Kinijoje jis daug dirbo su skautais.

× **Dailininkas Paulius Augius** per Rašytojų Draugiją vienam dėl nesveikatos likusiam Vokietijoje mūsų rašytojui pasiuntė Kalėdų šventėms CARE maisto siuntinį $10 vertės. Nors ir pats dailininkas, turėdamas didelę šeimą, lengvai nesiverčia, tačiau nuoširdžiai atjaučia tuos, kurių gyvenimas Vokietijoje labai skurdus.

× **Dr. A. Čerškus,** atlikęs interniship St. Mary's Hospital, jau treti metai dirba House Physician in Christian Welfare Hospital, East St. Louis, Ill. Šie met gruodžio mėn. sueina 20 metų nuo medicinos gydytojo diplomo gavimo Vytauto Did Universitete Kaune. Šiomis dienomis dr. Čerškus persikėlė gyventi į nuosavą namą. Dabartinis jo adresas yra: 919A Baugh Ave., East St. Louis, Ill.

× **"Muzikos žinios"** spalio mėn. jau išėjo iš spaudos. Turinyje: Bažnytinio choro parengimas, Tikrasis menas bažnytinėje muzikoje, „Garso ataka", Bėkite, žiūrėkite (giesmė), Iš vargonininkų ir choro veikimo. Muzikos žurnalą redaguoja **kan. V. Zakarauskas.**

× **Feiferis Jonas, Ona ir šeima** pajieškomi The Bishop's Resettlement Committee Archdiocese of Chicago, 228 North La Salle Str., Chicago, Ill. Jie patys ar žinantieji apie juos, prašoma kreiptis nurodytu adresu arba paskambinti ANdover 3-7080.

× **Konsulas Petras Daužvardis** lapkričio 12 d. kalba Oak Park Rotary Klubui. Kalbos tema: „Freedom in America — Bondage in the Baltic States".

× **Lietuvos Vyčių seimo nuotraukų** daug telpa šio mėnesio „Lietuvių Dienų" numery. Mieli vyčiai reikalaukite žurnalo kioskuose ir krautuvėse.

× **Albert Mažeika,** šv. Jurgio parapijos narys, ruošiasi susituokti su Shirley Pearson, šv. Aloyzo parapijos nare.

× **Algis Vosylius,** iš Brighton kolonijos gyventojas, lapkričio 5 d. išvyko į JAV kariuomenę.

IŠ ARTI IR TOLI

A. J. VALSTYBĖSE

— **Kun. P. Brazauskas,** Sacred Heart ligoninės kapelionas, Eugene, Oregon, gražiai dirba pastoracinį darbą. Po atspausdinto (spalio 25 d.) pasikalbėjimo su „Eugene Register Guard" bendradarbiu apie padėtį Lietuvoje kilo didelis susidomėjimas ten esama padėtimi. Eugene Kat. Moterų Draugija jau pakvietė kun. P. Brazauską, kad lapkričio 12 d. jis suteiktų žinių apie dabartinę Lietuvos padėtį.

— **Tikras patriotiškas nusiteikimas:** tėvai, išklausę K. Vasiliausko, B. Kulio ir kleb. kun. N. Pakalnio pranešimų apie lietuvybės ugdymą Apreiškimo parapijos mokykloje vienbalsiai įsipareigojo apsidėti 5 dol. mėnesine prievole paremti lituanistinių dalykų dėstymą, kol bus suorganizuotos lėšos Lietuvių Bendruomenės ribose specialiai švietimui. Nutarta neišgalinčius minėtos prievolės atlikti pagal patiekiamus prašymus atleisti. Taigi sudarytos sąlygos, kad nė vienas geros valios tėvas nebūtų apsunkintas prievolės tesėjimu, jei kuriam bus sunkumų.

— **Fondas lituanistikai išlaikyti:** ta pačia proga užsimota steigti fondą, į kurį būtų telkiamos lėšos, gautos iš parapijų kolektų, tėvų mokesčio, mokyklos šelpėjų būrelio ir įvairių parengimų, tuo būdu finansiniai pagrindai sutvarkyti gana tvirtai. Mokyklą paremti turės progos visi. Adresas: fondo reikalais kreiptis — Jonas Strazdas, 111 Ainslie str., Brooklyn 11, N. Y. Čia tėvai ir savo mėnesinę prievolę patiekia.

— **Kun. Jonui Švagždžiui,** Nukryžiutojo Jėzaus seserų kapelionui Brocktone, Mass., lapkričio 24 d. sukanka 70 metų amžiaus, o gruodžio 1 d. 46 metai kunigystės. Jis apie 30 metų pabuvęs klebonu Brocktone. Kun. Švagždys yra geras kalbėtojas ir daug metų vadovavo didžioms Amerikos lietuvių katalikų organizacijoms.

ITALIJOJ

— **Pamaldos už vysk. Būčio sielą.** Spalio 25 d. sukako metai nuo a. a. vyskupo Petro-Pranciškaus Būčio mirties. Tą dieną Tėvų Marijonų koplyčioje Romoje buvo atlaikytos iškilmingos gedulingos pamaldos už Jo Ekscelencijos sielą.

BELGIJOJ

— **Pasaulio spauda apie lietuvius.** Belgijoje leidžiamas prancūzų k. žurnalas „Jeunesse Nouvelle" 1952 m. spalio mėn. numeryje įsidėjo Kipos perduotą pranešimą, kad šv. Sostą pasiekė šiurpi žinia apie padėtį Lietuvoje. Žinioje skelbiama, kad tikintieji lietuviai nori kreiptis į viso pasaulio katalikus ir visų į viso pasaulio katalikus ir Pabaltijy nutraukti gyventojų persekiojimai. Pranešime nurodoma, kaip Lietuvoje vykdomi trėmimai, fizinis tautos naikinimas.

ARGENTINOJ

— **Miškininkas J. Baliukas,** kuris Miškų Departamento buvo išsiųstas į Rio Negro tyrinėti dirvą medelių sodinimui, grįžo į Buenos Aires Pabuvojęs kiek pas žmoną, vėl važiuos į savo tarnybos vietą. Marija Žigaitė Baliukienė, kuri šiuo metu truputį yra susižeidusi, dar kol kas pasiliks gyventi Buenos Aires, bet vėliau mano taip pat išvykti su savo vyru į Rio Negro.

— **Agr. Antanas Šantaras,** „La Martona" centrinio fabriko laboratorijos vedėjas ir pieninių inspektorius, lankėsi Jovitoje, Kordobos provincijoje, kur tikrino pieninės gamybą. Ten buvo sutikęs „La Martona" fabrike augštas vietas užimančius lietuvius **V. ir V. Trojeckus.**

— **Jurgio Gilvydžio** spalio 26 d. Lietuvių salėje, Avellanedoje, rodomos lietuviškos filmos sutraukė daug mūsų tautiečių, pasilgusių savo krašto.

URUGVAJUJ

— **Atvyko iš Ispanijos lietuvis kunigas.** Iš Ispanijos laivu „Capo del Horno" spalio 24 d. į Montevideo nuolatiniam apsigyvenimui atvyko jaunas ir energingas **kun. Jonas Giedrys,** S. J. Montevideo lietuviai nauja jėga džiaugiasi ir tikisi, kad bažnyčios statybos darbai dar sparčiau eis.

— **Per Kalėdas.** Montevideo arkivyskupas Barbieri lapkričio 16 d., pasibaigus misijoms, lietuvių žemėje pašventins naują misijų kryžių, kurio pastatymu jau dabar rūpinasi kolonijos lietuviai. Per ateinančias Kalėdas tas pats Montivideo arkivyskupas pašventins lietuvių bažnyčios kertinį akmenį.

— **Ne pagal planą gyvenimas žengia.** „Tiesos" Nr. 233 (52. 10.1) įdėtas oficialus TSRS Paruošų ministerijos įgaliotinio Lietuvos TSR pranešimas, iš kurio matyti, kad grūdų paruošų planas 1952 m. spalio 1 d. toli gražu nebuvo kaip reikiant įvykdytas. Vilniaus srity Zarasų rajonas tebuvo jo įvykdęs vos 56,6 proc., Šiaulių srities Kupiškio rajonas 58,7, Kauno srities Vilijampolės rajonas 41,3; Klaipėdos srities Plungės rajonas 56,8, Sedos — 56,7, o Šilalės vos 37,1. Faktiškai yra dar blogiau. Net ir pati „Tiesa" savo tos dienos vedamajame pripažįsta, kad „partinės, profsąjunginės ir ūkinės organizacijos lėtai šalina trūkumus, blogai skleidžiamas pirmūnų patyrimas... eilėje MTS silpnai panaudojama technika, darbai atliekami ne visuomet laiku, ne visuomet yra patenkinama jų kokybė. Kolūkiuose ir tarybiniuose ūkiuose lėtai vykdomi elektrifikavimo darbai...".

— **Valstybinė filharmonija** savo šiemetinį sezoną pradėjo spalio 1 d. simfoniniu koncertu. Jam dirigavo „LTSR meno veikėjas stalininės premijos laureatas" B. Dvarionas. Dalyvavo jungtinis valstybinės filharmonijos ir respublikinio radijo komiteto choras, „stalininės premijos laureatai" J. Petravičiūtė ir J. Stasiūnas, taip pat solistas A. Limontas. Programą sudarė Dvariono — „Pasveikinimas draugui Stalinui", Tallat-Kelpšos — „Kantata apie Staliną" ir kita tos rūšies muzikiniais vardais vadinama komunistinė propaganda.

— **Šiaulių dviračių fabrikas,** kaip informuoja Popovas, direktorius, šiuo metu gamina dvi račius vardu „Ereliukas" berniukams, ir „Kregždutė" mergaitėms (turbūt, Maskvos ponų vaikams. Red.). Jis giriasi, jog naujieji „Kregždutės" tipo dviračiai turį kurkas stipresnius rėmus.

— **Kur gbaena?** Praėjusį mėnesį Vilniuje Komjaunimo gt. 58 buvo likviduotas Elektros apvijos cechas „Progres". Tai atitinka žinioms iš Maskvos, kad elektrotechnikos įmonės iš Pabaltijo valstybių keliamos toliau į „matuškos Rosijos" gilumą.

— **Oi kaip ji rūpinasi.** „Kauno Tiesa" kaip didžiausią sensaciją paskelbė penkmečio plane numatytos projektuoti Birštono hydroelektrinės statybą, kaip pavyzdį, kaip „komunistų partija rūpinasi lietuvių tauta".

— **Kan. Alf. Varnas,** Kaišiadorių vyskupijos prepozitas, dabar turėtų 70 metų amžiaus, neseniai mirė Lietuvoje. Gimęs Vainiūnų km., Vyžuonų valsč., Utenos apskr. Studijavo Seinų kun. seminarijoje ir Romoje.

— **Lietuvos rašytojai,** dailininkai, artistai sukuria mažą kūrinių šiuolaikinėmis temomis.

Žinios iš okup. Lietuvos

Lietuvos baldai į Maskvą

„Tiesa", Nr. 19, pranešdama, kad Maskvoje statomi du dideli viešbučiai vienas Kalančevskaja gatvėje, kitas — Dorogomilovskaja krantinėje, rašo: „Leningrado baldų fabrikas „Inturist" duos 15 pavadinimų dirbinių viešbučiui, statomam Kalančevskaja gatvėje. Jų tarpe— stalai ir kėdės restoranui bei kavinei. Latvijos ir Lietuvos įmonės pagamins miegamųjų ir svetainių komplektus".

Neparuošė žiemai kuro

„Tiesa" Nr. 209 rašo: „Pabradės vaikų namuose rūpinamasi visiškai nepatenkinamai. Ligi šiol vaikų namuose žiemai neparuošta nė vieno kūbinio metro malkų! Blogai rūpinamasi vaikų namuose ir kitais auklėtinių būtinais poreikiais. Kambariuose nešvaru, nejauku". Negeriau su kuro paruošimu yra ir Vilkaviškyje, apie ką Vingevičius duoda sekantį pranešimą: „Artėja ruduo, bet Vilkaviškio kuro kontora dar nepradėjo rūpintis, kad rajono įstaigos, įmonės ir organizacijos žiemą būtų pilnai aprūpintos kūru... Laikinai einąs kūro direktoriaus pareigas drg. Liogys nesiima jokių priemonių, kad būtų pradėta malkų gamyba, kad būtų sutvarkytos pavasarį iškastos durpės. Pastarosios jau ištisi mėnesiai guli išklotos pievose ir genda".

— **Irgi rašytojas.** Kaip aktyvus antiamerikinės propagandos skleidėjas pasireiškia "rašytojas" Antanas Jonynas. Jo eilėraštis "Ualstryto Maras" prasideda taip: "Už jūrų mėlynų, Grobikų miestai niūrūs. Ten gangsterių landynės, Ten dolerio šalis..."

— **Neturi noro mokytis.** LTSR ne tik kad trūksta inteligentijos, bet blogiausia, kad gausiai pristeigtos mokyklos nebesuranda norinčių jose mokytis. Beveik visos augštesnės mokyklos buvo pratęsusios mokinių priėmimo terminą.

CHICAGOS ŽINIOS

Padėjo nelaimingam berniukui

Chicagos berniukas Van Rohn, vienas iš šešių vaikų Rohn šeimos, gyvenančios 1246 E. 98 str. prieš 18 mėnesių automobilio nelaimėje gerokai nukentėjo: buvo kiek sužalotos jo smegenys. Dėl to susilpnėjęs jo girdėjimas ir turi sunkumų kalbėti. Ir jo dešinioji pusė paraližuota. Kadangi jo muskulai pradėjo atrofuotis, gydytojai rado reikalingu gydymą vandeniu — maudymosi baseine. Nelaimei, jį užpuolė dar polio liga. Nugabenti jį į viešą maudymosi baseiną buvo neįmanoma. Tėvai sužinojo, kad armija naudoja didelius guminius indus geriamam vandeniui laikyti. Motina kreipėsi, ar jie negalėtų gauti tokio įtaiso vaikui plaukyti. St. Clair gumos fabriko direkcija apie tai sužinojusi padarė berniukui specialų maudymosi baseiną, kurs turi 13 pėdų skersmenyje, yra 36 colių augščio ir kuriame telpa 2,000 galionų vandens. Fabriko tarnautojai apmokėjo pagaminimo išlaidas ir dabar namo rūsyje laimingas berniukas besitaškydamas ir beplaukydamas mankština sąnarius.

Eisenhowerio sargybinis

Chicagos policininkas Louis E. Swee buvo Eisenhowerio sargotoju rinkiminės kompanijos metu. Dabar tas pareigas perėmė tuzinas slaptosios policijos agentų. Swee yra 41 m. amžiaus. Kiekviename mieste jam padėjo vietinė policija, bet jis sako, kad buvo nelengva saugoti, nes daugelis veržėsi prie Eisenhowerio. Swee su Eisenhoweriu padarė 51,000 mylios kelio. Per tą laiką niekas jokio pasikėsinimo prieš gen. Eisenhowerį nedarė, net niekas iš įsikarsčiavusių nei pamidoro (tomato) nepaleido. Swee pirmiau yra buvęs mokytoju. Dabar gyvena 6300 N. Rockwell str.

Dėl lėkščių perdūrė mergaitę

Dvi auklėtinės, negrės Josephine Johnson, 16 m., ir Beverly Tidwell, 14 m., gyvenančios vienoje šeimoje 4526 Vincennes ave., Chicagoje, susiginčijo, kurios eilė plauti lėkštes. Supykusi jaunesnioji taip smogė peiliu Josephiną, kad ši vežama į ligoninę mirė.

Studentės parkviečia operą

Mundelein kolegijos studentės pasirašė kontraktą su New York City opera, kuri lapkričio 13 d. Chicagos Operos Namuose pastatys Traviatą. Pelnas skiriamas šios katalikų kolegijos plėtimuisi.

— **Pertvarkys detektyvus.** Chicagos policijos vadas O'Conner planuoja pertvarkyti miesto detektyvų biūrą.

Varžybos tarp Barrett ir Carpentier

Vis dar tebevyksta balsų skaitymas ir nepaaiškėja, kas bus Illinois valstybės sekretorius: Carpentier ar Barrett. Jų gautųjų balsų skirtumas labai nedidelis ir juos skaitant tai vienas, tai kitas pralenkia. Laimėtojas paaiškės šios savaitės pradžioje.

Pardavė seiles

Illinois universitete buvo daromi tyrinėjimai, daromos analizės žmogaus seilių. Kaikurie studentai, jų tarpe buvo ir lietuvių, buvo paprašyti per tam tikrą laiką kas 45 ar kiek minučių surinkti į stiklinį indelį seilių. Vėliau jie už tai gavo ne taip jau blogą čekį.

Nutrūko derybos su streikuojančiais

International Harvester kompanija nutraukė derybas su streikuojančiais Farm Equipmen-United Electrical Workers unijos vadovybe, kaltindama, kad unijos vadai nerodo reikiamo nuoširdumo.

Konstitucijos keitimas

Balsavimo metu Illinois valstybės piliečiai turėjo pasisakyti dėl planuojamų keturių šios valstybės konstitucijos pakeitimų. Dar negalutinais rezultatais atrodo, kad praeis tik vienas pakeitimas: panaikinama dviguba atsakomybė asmenų, turinčių valstybės banko šėrus.

Vaidins Šekspyro veikalą

Mundelein kolegijos studentės, talkinamos Loyolos ir De Paul universitetų studentų, lapkričio 21, 22 ir 23 dienomis savo kolegijos patalpose stato Šekspyro veikalą „Dvyliktoji naktis".

KAS, KĄ IR KUR

— **Jonas Eudeikis,** Laidotuvių direktorius, **Matas Zizas,** Statybos kontraktorius, įsirašė TT. Marijonų Bendradarbių Chicagos Apskrities jubilėjinės vakarienės garbės rėmėjais. Atvyksta svečių iš Melrose Park. Programoje dalyvauja jauname čiai šokėjai, vadovaujami p. **Valeišaitės.** Išgirsime **kun. Valentino Atkočiaus,** MIC., T. Marijonų provinciolo kalbos. Kalbės neseniai pabėgęs iš okupuotos Lietuvos **kapt. Lionginas Kublickas.** Vakarienė ruošiama **lapkričio 16 d., 6 v. v. šv. Jurgio parapinėje salėje.**

— **Priešadventinis vakaras-koncertas.** Š. m. lapkričio mėn. 23 d. Chicagos studentai ateitininkai ruošia priešadventinį vakarą-koncertą Sakalų salėje. Koncerto programą išpildys solistai **Prudencija Bičkienė, Jonas Vaznelis** ir dramos aktorius **Vitalijus Žukauskas.** Akompanuos **Aleksandras Kučiūnas.** Po koncerto šokiai. Gros puikus orkestras. Bufetas žada tikrai neapvilti nė vieno. **(V.)**

— **"Bubulis ir Dundulis",** linksmas 3 veiksmų nutikimas, kurį parašė ir režisuoja **Antanas Rūkas,** bus pirmą kartą Chicagoje statomas gruodžio mėn. 6 d., šeštadienį, Hamilton Parko teatre. Tai didelį pasisekimą turėjęs tremtyje veikalas, kuriame vaizduojama dviejų ūkininkų-kaimynų nesutikimai, nutikimai ir sutikimai.

— **Adv. A. Olis,** kuris vėl išrinktas sanitarinio distrikto prezidentu, jei jo pareigos nevers jį išvykti iš Chicagos, dalyvaus **vyrų choro koncerte.** Pažymėtina, kad adv. Olis yra didelis muzikos mylėtojas, o ypač lietuviškos, o seniau jis yra dirigavęs chorui ir orkestrui ir puikiai skambina pianinu.

REMKITE "DRAUGĄ"!

TELEVIZIJOS BEI RADIO PARDAVIMAS IR TAISYMAS
DAINA TELEVISION COMPANY
qualified engineers' service
3120 S. Halsted Street - DAnube 6-6887

SEGHETTI TRAVEL BUREAU
2451 So. Oakley Ave. CHICAGO 8, ILL. Tel. YArds 7-3278 ir 79
KELIONES:

LĖKTUVAIS, GELEŽINKELIAIS, AUTOBUSAIS, LAIVAIS
Parūpiname bilietus, viešbučius ir sutvarkome visus su kelione surištus dalykus. TURIME LIETUVIŲ SKYRIŲ. Pildome afidevitus. Kelionės planuokite iš anksto kitiems metams. Anksčiau užsisakykite biletus kaip lėktuvais taip ir laivais, tai būsite tikri, kad tikrai gausite vietas. Pirkdami biletus pas mus nemokėsite brangiau ir išvengsite laiko sutrukdymo, nes nereikės lankytis nei į geležinkelio stotį ar aerodromą, nes visa tai atliksite vienoje vietoje — PAS MUS.

Taupykite per Pašta
Užtikrinta Apsauga ir Priede Geras Pelnas!
Nauji taupytojai yra mielu noru priimami. Dividentai kas pusė metų! Daug patarnavimų įskaitant paskolos namų pirkimui; žema kaina — skubus patarnavimas — ilgi išsimokėjimai.
CITIZEN'S FEDERAL SAVINGS & LOAN ASSOCIATION
1542 Halsted Street Chicago Heights, Illinois